

Datum
19 september 2008

Ons kenmerk
2008-436203

Onderdeel
Afd. Bestuurlijke Financiële
Verhoudingen

Inlichtingen
zie onder

Aantal bijlagen
16

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

CIRCULAIRE GEMEENTEFONDS **Van 19 september 2008**

Aan de gemeentebesturen, ter attentie van
de raden en de colleges van B&W

Onderwerp Gemeentefonds

Doelstelling bekendmaking van beleid en
het geven van informatie

**Relatie met andere
circulaires** meicirculaire van 2008 (2008-234587)

Geldig tot 1 juli 2009

Inlichtingen algemeen: Y. Drese, tel. (070) 426 6277
inhoudelijk: zie internet, eventueel vragen per e-mail

E-mail postbus.gf@minbzk.nl

Internet www.minbzk.nl/gemeentefonds

VOORWOORD

Hierbij doe ik u de septembercirculaire 2008 van het gemeentefonds toekomen. Ik zend u deze mede namens de minister van Financiën, de medebeheerder van het gemeentefonds. Met deze circulaire informeren wij de gemeenten over de actuele ontwikkelingen van de gemeentefonds-uitkering in het lopend jaar 2008, in het komend jaar 2009 en in de jaren daarna.

Belangrijkste bepalende factor voor de ontwikkeling van het gemeentefonds is het accres. Dat accres ziet er volgens de meest actuele stand gunstig uit voor de jaren 2008 en 2009. In 2008 is het accres 47 miljoen euro hoger dan bij meicirculaire geraamd en voor 2009 is dit verschil zelfs 435 miljoen. Daarentegen ligt het in 2010 en 2011 iets lager. Een uitgebreide toelichting vindt u in hoofdstuk 1 van deze circulaire, bovendien zijn deze gegevens op Prinsjesdag gepubliceerd op de websites van BZK en van Financiën.

De accres-ontwikkeling wordt bij deze septembercirculaire voor het eerst direct verwerkt in de bevoorschotting. Dit is een rechtstreeks gevolg van afspraken die zijn gemaakt tussen fondsbeheerders en VNG en IPO in het kader van de evaluatie van de normering. Het voordeel voor gemeenten is dat zij het ruimere accres ook direct krijgen uitbetaald, het nadeel is dat de complete eindversie van de circulaire niet meteen op Prinsjesdag kan verschijnen, maar enkele dagen later. Bestuurlijk zijn in het afgelopen voorjaar ook afspraken gemaakt dat de septembercirculaire zo snel mogelijk na Prinsjesdag verschijnt. De accresgegevens zijn zoals gebruikelijk wel op Prinsjesdag gepubliceerd.

De ontwikkeling van het accres en de mutaties in de fondsen zijn bestuurlijk besproken met VNG en IPO in het zogenaamde Bofv (bestuurlijk overleg financiële verhouding) dat plaatsvond op 11 september 2008. In dat overleg is eveneens besloten om de eerder voorgenomen halvering van de behoedzaamheidsreserve niet door te zetten.

Het is verheugend dat de accresramingen een positief beeld laten zien. In dit licht spreek ik ook de verwachting uit dat de ontwikkeling van de OZB binnen de afgesproken macro-norm kan blijven.

Ook in deze circulaire is weer een apart hoofdstuk opgenomen waarin alle decentralisatie-uitkeringen worden behandeld. Deze nieuwe financieringsvorm kent een grotere diversiteit en dynamiek dan de 'hoofdstroom' van het gemeentefonds en dat stelt hogere eisen aan de informatievoorziening. Niet alleen aan de informatievoorziening tussen de fondsbeheerders en de gemeenten, maar ook die tussen de financiële sector en de vaksectoren bij zowel het Rijk als bij de VNG als bij de gemeenten zelf. In het eerder genoemde Bofv van 11 september is dit tussen fondsbeheerders en VNG en IPO nog eens gemarkeerd.

Aan de toegenomen informatiebehoefte van gemeenten en provincies, zoals die ook op die Overhedendagen van juni 2008 naar voren kwam, zijn wij tegemoet gekomen met een extra nieuwsbrief van de fondsbeheerders in juli/augustus 2008 (de zogenaamde Julibrief). Daarmee zijn ook de verbindingen tussen vakdepartementen en fondsbeheerders verstevigd. Wij zijn voornemens om in de toekomst op deze weg verder gaan.

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

drs. A. Th.B. Bijleveld- Schouten

INHOUDSOPGAVE

1.	Accres.....	1
1.1.	Algemeen	1
2.	Uitkeringsjaar 2006.....	5
2.1.	Definitieve vaststelling uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	5
2.2.	Voorschotbetalingen 2006.....	5
2.3.	Beschikkingen algemene uitkering	5
3.	Uitkeringsjaar 2007.....	7
3.1.	Ontwikkeling uitkeringsbasis en uitkeringsfactor.....	7
3.2.	Voorschotbetalingen 2007.....	7
4.	Uitkeringsjaar 2008.....	9
4.1.	Opbouw uitkeringen.....	9
4.2.	Ontwikkeling uitkeringsbasis	11
4.3.	Mannenopvang.....	11
4.4.	VBS waterweggebied	11
4.5.	Activiteitenbesluit / Gebruiksbesluit.....	11
4.6.	Aanpassing WOZ_ waarde niet woningen (in miljoenen).....	12
4.7.	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	12
4.8.	Aanpassing Wmo-budget 2008	13
4.9.	Verzameltabel.....	13
4.10.	Voorschotbetalingen 2008.....	14
5.	Uitkeringsjaar 2009.....	17
5.1.	Opbouw uitkeringen.....	17
5.2.	Ontwikkeling uitkeringsbasis 2009	18
5.3.	Wmo ondersteunende begeleiding psycho-sociaal.....	18
5.4.	Wetvoorstel veiligheidsregio's	19
5.5.	C2000	19
5.6.	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo).....	20
5.7.	Basisregistratie Topografie.....	20
5.8.	Bestuurslasten.....	20
5.9.	Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid	21
5.10.	Uitkering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).....	21
5.11.	Macronorm OZB	23
5.12.	OZB als percentage van de waarde	23
5.13.	Verzameltabel.....	23
5.14.	Voorschotbetalingen 2009.....	24
6.	Meerjarenperspectief	27
6.1.	Opbouw uitkeringen 2010-2013	27
6.2.	Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor.....	28
6.3.	Verzameltabel.....	29
7.	Integratie en decentralisatie-uitkeringen.....	31
7.1.	Inleiding	31
7.2.	Amendement De Pater: integratie in maatstavenstelsel.....	33
7.3.	Brede school sport en cultuur (combinatiefuncties).....	33
7.4.	Bewonersinitiatieven wijken.....	33
7.5.	Nationaal actieplan sport en bewegen	34
7.6.	Taalcoaches	35
7.7.	Tijdbeleid	35
7.8.	Voorkomen en tegengaan van polarisatie en radicalisering.....	36

7.9.	Veilige en respectvolle publieke taak	36
7.10.	Wijkactieplannen	37
7.11.	Deltaplan Inburgering	37
7.12.	Uitvoeringskosten Inburgering	38
7.13.	Participatie van vrouwen uit etnische minderheden	38
7.14.	Pilots gemengde scholen	39
7.15.	Cultuurparticipatie.....	39
7.16.	Amendement Tang/Spekman	40
7.17.	Preventiebudget	40
7.18.	Arbeidsvoorwaarde lokaal bestuur	41
7.19.	Stemmachines.....	41
7.20.	Regeling Stimulering Lokale Klimaatiniciatieven (SLOK).....	41
8.	Financieel Beleid	43
8.1.	Toelating tot artikel 12	43
9.	Overige mededelingen.....	45
9.1.	Financieel Overzicht Gemeenten (FOG) 2009	45
9.2.	Loon en prijsontwikkeling	45
9.3.	Herverdeling wegenbeheer.....	46
9.4.	De wet fido (financiering decentrale overheden).....	46
9.5.	Europese Dienstenrichtlijn, leges en kruissubsidiëring	47
Bijlage 1 Verdeeltabellen 2008 en 2009.....		50
Bijlage 2 Overzicht verdeelmaatstaven 2009 gegroepeerd naar clusters		55
Bijlage 3 Volumina maatstaven 2008-2013		59
Bijlage 4 Overzicht WMO uitkering 2008.....		62
Bijlage 5 Overzicht WMO uitkering 2009.....		66
Bijlage 6 Overzicht amendement Tang/Spekman 2008		70
Bijlage 7 Overzicht decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven wijken (G31) 2008-2010		74
Bijlage 8 Overzicht decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven wijken (G18) 2008-2011		76
Bijlage 9 Overzicht decentralisatie-uitkering wijkactieplannen 2008-2010.....		78
Bijlage 10 Impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen 2008-2010		80
Bijlage 11 Overzicht decentralisatie-uitkering taalcoaches 2008-2011		83
Bijlage 12 Overzicht decentralisatie-uitkering tijdbeleid 2008		85
Bijlage 13 Overzicht DU voorkomen en tegengaan van polarisatie en radicalisering		87
Bijlage 14 Overzicht DU Deltaplan Inburgering 2008.....		89
Bijlage 15 Overzicht DU Uitvoeringskosten inburgering 2009.....		92
Bijlage 16 Overzicht DU Cultuurparticipatie 2009-2012		96

1. Accres

1.1. Algemeen

Het Gemeentefonds en Provinciefonds groeien of krimpen met de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven – deze groei of krimp wordt accres genoemd. Bij Miljoenennota 2009 wordt de raming van het accres gebaseerd op de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau en deze septembercirculaire sluit hier één-op-één op aan.

Actuele Raming Accres

Tabel 1.1 Nominale Accessen 2008-2013, stand Miljoenennota 2009

uitkeringsjaar	2008	2009	2010	2011	2012	2013
accres in procenten	7,44%	8,28%	1,25%	1,16%	2,84%	2,13%
accres absoluut (mln euro)	1.011,784	1.220,071	202,113	188,471	464,912	359,441
cumulatieve accres	1.011,784	2.231,855	2.433,968	2.622,439	3.087,351	3.446,792
verschil met meicirculaire van 2008	47,536	435,555	-199,173	-36,710	81,405	-33,306
cumulatieve verschillen (t.o.v. meicirculaire)	47,536	483,091	283,918	247,208	328,613	295,307

We lichten de accresontwikkeling op twee manieren toe, horizontaal en verticaal. De accresontwikkeling van jaar op jaar is de horizontale ontwikkeling (in dit geval van 2008 tot en met 2013). De verticale ontwikkeling is de ontwikkeling van het accres in enig jaar tussen twee verschillende ramingsmomenten (in deze circulaire tussen de Meicirculaire 2008 en de Miljoenennota 2009).

Horizontale ontwikkeling

Mede door het aanzienlijke pakket aan investeringen nemen de rijksuitgaven de komende kabinetsperiode toe, het kabinet investeert daarbij bijvoorbeeld fors in duurzame ontwikkeling. De relatief hoge uitgaven in de jaren 2008 en 2009 hangen onder andere samen met investeringen op het gebied van infrastructuur en onderwijs. Over de gehele kabinetsperiode laten de accessen in het begin een stijging zien van 7,44% naar 8,28% in respectievelijk 2008 en 2009, om vervolgens af te vlakken tot 1,16% in 2011. Dit is in lijn met de genoemde maatschappelijke investeringen in de samenleving door het kabinet, waarvan het zwaartepunt aan het begin van de regeerperiode ligt.

Verticale ontwikkeling

Ten opzichte van de meicirculaire is vooral het accres voor het jaar 2009 fors toegenomen, maar ook het jaar 2008 laat een lichte stijging zien. Het jaar 2010 vertoont daarentegen een daling.

De oorzaak voor de stijging in 2008 hangt onder andere samen met verhoogde uitgaven voor kinderopvang (welke zich deels ook in 2009 voordoen).

De stijging in 2009 kent velerlei oorzaken en hangt onder andere samen met loon- en prijsontwikkelingen, verhoogde rentebetalingen, een kasschuif bij WWI en de afkoop van de specifieke uitkeringen Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) en de regeling Huisvesting Gehandicapten (HVG).

Nominale en reële ontwikkeling

De nominale groeipercentages geven de jaarlijkse groei van het Gemeente- en Provinciefonds aan, maar hierbij wordt geen rekening gehouden met prijsontwikkelingen, er wordt dus niet gecorrigeerd voor inflatie. Wanneer we de nominale groeipercentages willen omzetten in reële percentages moeten we defleren (dat wil zeggen corrigeren voor inflatie) en we hanteren daarvoor het Bruto Binnenlands Product (pBBP).

De reële accressen geven zodoende de groei gecorrigeerd voor de relatieve prijsontwikkeling van het 'mandje rijksuitgaven' weer. Deze reële inkomstenontwikkeling voor de gemeenten en provincies (de fondsen) wijkt af van het uitgavenpatroon van individuele gemeenten en provincies.

In andere woorden: de volume- en prijsontwikkeling bij individuele gemeenten of provincies ('mandje gemeente-/provincie-uitgaven') verschilt met die van het Rijk. De reële accressen zijn daarmee niet meer dan richtinggevend op fondsniveau. Gemeenten en provincies met goede statistieken over hun eigen volume- en prijsontwikkeling kunnen prima uitgaan van de nominale accressen en deze desgewenst defleren met hun eigen kerncijfers.

Tabel 1.2 Nominale versus reële ontwikkeling op basis van MEV 2009 (in %)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
nominaal accres in procenten	7,44%	8,28%	1,25%	1,16%	2,84%	2,13%
prijsontwikkeling BBP	2,24%	3,58%	0,75%	0,75%	1,53%	1,53%
reëel accres in procenten	5,08%	4,54%	0,49%	0,40%	1,29%	0,59%

Behoedzaamheidsreserve

Reeds in de afgelopen meicirculaire is melding gemaakt van het feit dat de voorgenomen halvering van behoedzaamheidsreserve geen doorgang heeft kunnen vinden, aangezien de halvering niet budgettair neutraal bleek door te voeren. Tijdens het Bestuurlijk Overleg van september jongstleden is afgesproken om zowel in het voorjaar als in het najaar te bekijken in hoeverre er sprake is van budgettaire ruimte. Indien er zich op een enig moment budgettaire ruimte voordoet, kan alsnog (na overleg) besloten worden deze ruimte in te zetten om het éénmalige kaseffect van de halvering te dekken. Daarnaast zal de werking van de behoedzaamheidsreserve en de eventuele halvering meegenomen worden in de komende evaluatie van de normeringsystematiek Gemeente- en Provinciefonds (het is gebruikelijk om deze evaluatie te houden in aanloop naar een nieuw regeerakkoord).

Bevoorschotting

De bevoorschotting aan gemeenten voor 2008 is gebaseerd op de raming van het accres uit de meicirculaire 2008. De toen geldende raming voor 2008 was 7,09%, hetgeen overeen kwam met € 964 miljoen. Dit bedrag is na de meicirculaire van 2008 in de bevoorschotting voor 2008 verwerkt.

Voorheen werd de bevoorschotting, na de bijstelling op basis van de meicirculaire (of junicirculaire), niet meer aangepast gedurende het lopende jaar. De septembercirculaire gold als zogenaamde 'winstwaarschuwing' en er werd pas weer gecorrigeerd in de betaalstromen bij de uiteindelijke nacalculatie. Met de nieuwe versnelde methodiek voor de meicirculaire¹ is dit echter veranderd: ook ten tijde van de septembercirculaire wordt de bevoorschotting aangepast op basis van de meest actuele accrescijfers. Dit betekent dat de in deze circulaire

¹ Zie ook pagina 1 van de meicirculaire van 2008 voor een toelichting op de versnelde methodiek,

gepresenteerde raming voor het accres 2008 van 7,44% met ingang van de betaalmaand oktober verwerkt zal worden in de bevoorschotting voor 2008. Gemeenten kunnen hier per direct rekening mee houden bij het bepalen van de financiële ruimte in de eigen begroting voor het najaar van 2008.

2. Uitkeringsjaar 2006

2.1. Definitieve vaststelling uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

In tegenstelling tot de gebruikelijke systematiek waarin we de definitieve uitkeringsfactor van het jaar T-2 (in dit geval 2006) in de septembercirculaire presenteren kunnen we in deze circulaire de uitkeringsfactor 2006 nog niet definitief vaststellen. Dit wordt veroorzaakt doordat de definitieve cijfers over de OZB-waarden 2006 op dit moment nog niet door het CBS geleverd kunnen worden. In de komende decembercirculaire wordt u hierover nader geïnformeerd.

2.2. Voorschotbetalingen 2006

De bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2006 blijft ongewijzigd als gevolg van paragraaf 2.1.

2.3. Beschikkingen algemene uitkering

Gebruikelijk is dat wij de beschikkingen tot vaststelling van de algemene uitkering 2006 eind december 2008 opmaken.

Echter, de regelgeving voor een aantal nieuwe verdeelmaatstaven en wijzigingen in verdeelmaatstaven is eind december 2008 formeel wellicht nog niet van kracht. Anders gezegd: het Besluit tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 waarin een en ander geregeld wordt heeft eind december 2008 wellicht het Staatsblad nog niet bereikt. Hetzelfde geldt voor een aantal besluiten voor integratie-uitkeringen, die gelding dienen te hebben voor het uitkeringsjaar 2006. Het betreft de integratie-uitkering anti-discriminatievoorzieningen, de integratie-uitkering amendement De Pater-Van der Meer en de integratie-uitkering opvoeden in de buurt. Zodra de regelgeving zijn beslag heeft gekregen, zullen wij de beschikkingen voor de algemene uitkering 2006 en de hiervoor genoemde integratie-uitkeringen opmaken.

Gemeenten waarvoor nog niet alle basisgegevens definitief zijn vastgesteld, zullen de beschikking voor de algemene uitkering 2006 op een later tijdstip ontvangen.

3. Uitkeringsjaar 2007

3.1. Ontwikkeling uitkeringsbasis en uitkeringsfactor

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis 2007 geeft geen aanleiding tot verdere wijziging van de voorlopige uitkeringsfactor en stellen we vast op 1,385. Dit is één punt hoger dan de stand van de maartcirculaire van 2008. Dit wordt veroorzaakt door de verdeling van de verdeelreserve van 2006 die bij deze circulaire is uitgedeeld. Voor het uitkeringsjaar 2007 bedraagt de verdeelreserve op dit moment één punt.

3.2 Voorschotbetalingen 2007

In betaalmaand oktober 2008 wordt de bevoorschotting voor het uitkeringsjaar 2007 aangepast op grond van de informatie van § 3.1.

4. Uitkeringsjaar 2008

4.1. Opbouw uitkeringen

Tabel 4.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2008 na actualisering ten opzichte van de meircirculaire van 2008. De tabel gaat uit van de uitkeringen 2007 na de nacalculatie in de maartcirculaire 2008, € 13.593,500 miljoen. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2008 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	Mei circulaire van 2008 ²
	§	
Uitkeringen 2007 (begin stand)	13.593,500	
algemene mutaties		
- accres	1.011,784	964,248
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @	
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	22,543 @	
- behoedzaamheidsreserve, inhouding	-208,739 @	
- behoedzaamheidsreserve, uitkering	pm	
- nacalculatie 2007 (incidenteel effect)	-39,766 @	
- nacalculatie 2007 (structureel effect)	-39,766 @	
- verschuiving uitname BCF van 2006 naar 2007	75,000 @	
- administratieve lasten BCF	-4,600 @	
- A+O fonds	-0,248 @	
- motie-Mosterd	3,642 @	
- nettering van specifieke uitkeringen ³	36,931 @	
- Europese Dienstenrichtlijn	-0,930 @	
- waarderingskamer	-0,100 @	
	847,251	
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	-22,543 @	
	-22,543	
cluster werk en inkomen		
- digitaal klantdossier	-15,100 @	
- armoede bestrijding: maatschappelijke participatie kinderen	40,000 @	
- armoedebestrijding en schuldhulpverlening	-12,400 @	
- programmatisch handhaven	-1,500 @	
	11,000	
cluster zorg		
- elektronisch kinddossier	5,000 @	
- kinderopvang inburgeraars	15,400 @	
- versterking kwaliteit en toezicht kinderopvang	3,000 @	
- wachtlijsten buitenschoolse opvang	5,000 @	
- maatschappelijke stage	4,700 @	
- kinderopvang sociaal medische problematiek	1,124 @	
- polarisatie en radicalisering	-0,400 @	
- ceremonie verkrijging Nederlandschap	-2,300 @	
	31,524	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2008.

2 De vergelijking met de meircirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

3 Omdat dit bedrag niet is te splitsen naar de clusters is deze opgenomen onder de algemene mutaties.

Tabel 4.1 Opbouw uitkeringen 2008 (vervolg)

	Raming deze circulaire ¹	Mei circulaire van 2008 ²	
		§	#
cluster educatie			
- ingroeieregeling OHV	8,500 @		
- leerlingenvervoer	<u>-0,454 @</u>		
		8,046	
cluster openbare orde en veiligheid			
- mannenopvang	0,800	§4.3	#
- huisverbod bij huiselijk geweld	<u>0,900 @</u>		
		1,700	
cluster oudheid			
- bescherming archeologisch erfgoed (structureel toevoeging)	4,233 @		
- Excessieve opgravingsregeling	<u>1,250 @</u>		
		5,483	
cluster bevolkingszaken			
- aanvullende middelen i.v.m. Provinciale verkiezingen	-0,335 @		
- GBA	<u>-1,848 @</u>		
		-2,183	
cluster wegen en water			
- VBS waterweggebied	<u>4,940</u>	§4.4	1,849
		4,940	
cluster fysiek milieu			
- activiteitenbesluit	1,900	§4.5	#
- E-PRTR	<u>0,504 @</u>		
		2,404	
cluster bestuursorganen			
- professionaliseringsfonds burgemeesters	- @		
- Dijkstal II	<u>9,100 @</u>		
		9,100	
cluster overig/algemene ondersteuning			
- afloop verfijning monumenten	-10,803 @		
- btw-component WOZ-kosten	-2,540 @		
- bestuurlijke boete	<u>- @</u>		
		-13,343	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. WMO)			
- Mutaties van invloed op omvang GF	<u>156,199</u>	§7.1	42,081
		156,199	
Uitkeringen (excl. Wmo)		14.633,078	14.465,560
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	14.316,629		14.263,229
- integratie, decentralisatie-uitkeringen	232,554	§7.1	118,436
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2008	0,486 @		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woning gebruikers	<u>83,409 @</u>		
- Wmo	<u>1.460,545</u>	§4.8	1.457,545

In de tabel is te zien dat bedragen rechtstreeks vanuit het accres worden 'overgeheveld' naar een bepaald cluster. Bijvoorbeeld: er wordt 8,5 miljoen vanuit het accres rechtstreeks ondergebracht bij het cluster educatie, in verband met de ingroeieregeling onderwijshuisvesting (OHV). De mutaties die niet in deze tabel worden toegelicht, omdat dat al in andere circulaire is gebeurd, zijn opgenomen in de zogenaamde verzameltabel in paragraaf 4.9.

In de volgende paragrafen worden de mutaties toegelicht, voor zover dat nog niet is gebeurd in eerdere circulaire's.

4.2. Ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis voor het jaar 2008 geeft aanleiding tot het verhogen van de uitkeringsfactor met twee punten ten opzichte van de stand van de meicirculaire. Dit wordt met name veroorzaakt door het een afname van de maatstaven bijstandsonvangers en leerlingen ten opzichte van de ramingen in de meicirculaire 2008. Een uitkeringspunt komt voor het jaar 2008 naar de huidige inzichten overeen met circa € 10,8 miljoen.

4.3. Mannenopvang

In de Meicirculaire maakten wij melding van een pilot mannenopvang eengerelateerd geweld bij de vier grootste gemeenten (paragraaf 2,14). Daarover is inmiddels (18 juni 2008) een convenant gesloten tussen de G4 en het ministerie van VWS.

Met ingang van 1 juli 2008 is de G4 gestart met het operationeel beschikbaar stellen van 4 keer 10 bedden voor opvang en hulpverlening aan mannelijke slachtoffers van ernstige dreiging van geweld in afhankelijkheidsrelaties..

Daarvoor wordt in 2008 na ondertekening van het convenant en op 1 december 2008, voor het jaar 2009, een bedrag van € 0,800 miljoen toegevoegd. Voor elk van de G4 wordt een bedrag van € 0,2 miljoen in 2008 en op 1 december 2008, voor het jaar 2009, eenzelfde bedrag toegevoegd via de vaste bedragen voor G4 uit het Gemeentefonds.

4.4. VBS waterweggebied

Onderstaande mutatie heeft alleen invloed op de hoogte van de uitkering van de gemeente Rotterdam.

In de Septembercirculaire van 2007 (paragraaf 4.8) maakten wij melding van een verlaging van het vaste bedrag van Rotterdam voor 2007 met € 2,470 miljoen en vanaf met ingang van 2008 met een bedrag van € 0,621miljoen. Dit hield verband met de overdracht van het nautisch beheer van het Rijnmondgebied en met het Verkeers Begeleidend Systeem (VBS) in het Waterweggebied. In verband met de kosten voor de overdracht is het vaste bedrag voor Rotterdam destijds verlaagd. Inmiddels is gebleken dat kostenverrekening heeft plaatsgevonden buiten het gemeentefonds om. De verlaging van het vaste bedrag wordt daarom teruggedraaid. Het terugdraaien van de verlaging voor 2007 is niet meer mogelijk daarom wordt in de opbouwtabel twee keer van het bedrag van € 2,470 miljoen opgenomen. Dit betreft één keer een incidentele toevoeging om de te lage uitkering 2007 te repareren en één keer het structureel terug brengen naar het oude niveau (van voor 2007).

4.5. Activiteitenbesluit / Gebruiksbesluit

VROM en de VNG zijn overeengekomen dat door de invoering van het activiteitenbesluit per 1-1-2008 structurele kosten van € 5,4 miljoen bij gemeenten weg vallen door het vervallen van de vergunningplicht. De wijziging brengt wel eenmalige kosten met zich mee voor het opstellen van maatwerkvoorschriften. Hiervoor wordt eenmalig € 1,9 miljoen beschikbaar gesteld. De € 1,9 miljoen wordt verdeeld via de uitkeringsfactor.

Door invoering van het gebruiksbesluit vervallen (een groot deel van) de gebruiksvergunningen. Gemeenten derven hierdoor legesinkomsten, terwijl er werkzaamheden achterblijven. Voor de vergoeding van de structurele kosten van deze werkzaamheden wordt de bovengenoemde structurele besparing van € 5,4 miljoen op het activiteitenbesluit ingezet. Besloten is hiervoor de verdeling van de algemene uitkering niet te wijzigen.

4.6. Aanpassing WOZ_waarde niet woningen (in miljoenen)

In § 3.10 van de junicirculaire van 2007 is een aanpassing van het verdeelstelsel aangekondigd in verband met de herijking van het cluster Openbare Orde en Veiligheid (OOV). De aanpassing hield ondermeer in dat met ingang van het uitkeringsjaar 2008 twee nieuwe verdeelmaatstaven zijn in gevoerd, namelijk "de woz-waarde niet woningen (in miljoenen)" en de "kernen met minstens 500 adressen".

Inmiddels is gebleken dat gelet op artikel 8, tweede lid van de Financiële-verhoudingswet de belastingcapaciteit van de niet-woningen voor 70% moet worden meegenomen. Dit is ook het geval als de belastingcapaciteit wordt gebruikt als een uitgavenverdeelmaatstaf zoals in het cluster OOV.

Hiernaast is gebleken dat eerstgenoemde maatstaf de "OZB-waarde niet-woningen" diende te betreffen en niet de "WOZ-waarde niet-woningen". Deze waarden zijn niet altijd aan elkaar gelijk.

De nieuwe definitie van de verdeelmaatstaf wordt dan de "OZB-waarde niet woningen * 70% (in miljoenen)". Door het bedrag per eenheid te verhogen van € 218,40 tot € 312,00 (218,40 / 0,7) wordt in het gemeentefonds in totaal hetzelfde bedrag verdeeld.

Deze omzetting gaat in met ingang van het uitkeringsjaar 2008 en is voor gemeenten budgettair neutraal en te beschouwen als een zuiver technische operatie.

4.7. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering (exclusief WMO) over het jaar 2008 naar huidig inzicht € 14.316,629 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,473. Hierbij is rekening gehouden met de onderwerpen die zijn behandeld in de § 4.1 tot en met § 4.6.

Tabel 4.7 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2008 t.o.v. de meircirculaire 2008

Stand uitkeringsfactor 2008 in meircirculaire 2008		1,466
mutaties uitkeringsfactor in punten		
- accres	0,004	
- verdeelreserve 2006	0,001	
- ontwikkelingen uitkeringsbasis/OZB	0,002	
Totaal mutaties in punten		0,007
Stand uitkeringsfactor 2008 in deze circulaire		1,473

De bedragen per eenheid op de verdeelmaatstaven volgens de huidige stand treft u aan in de Verdeeltabel 2008 in de bijlage 1.

4.8. Aanpassing Wmo-budget 2008

In onderstaande tabel staat een overzicht van het WMO-budget voor 2008, in totaal circa € 1,5 miljard.

Overzicht van het totale Wmo-budget in 2008 (in miljoenen euro)

Huishoudelijke verzorging (stand meicirc. 2008)	1285,6
Samenloop WMO met AWBZ-verblijf	3,0
Totaal	1.288,6
Subsidiereregelingen AWBZ met nominale index 4,07%	79,2
Specifieke uitkeringen WVG	23,0
Uitvoeringskosten	69,7
Totaal WMO	1.460,5

Samenloop Wmo met Awbz-verblijf

Vanwege verschillen in de uitvoering bij het CAK van de regeling eigen bijdrage Wmo en de regeling eigen bijdrage intramuraal verblijf AWBZ zijn gemeenten € 3 mln. aan eigen bijdragen misgelopen. De geraamde eigen bijdragen Wmo worden nu voor de jaren 2008 en 2009 met € 3 mln verlaagd; hierdoor wordt het macrobudget voor deze jaren € 3 mln hoger. Dit bedrag wordt conform de objectieve verdeelsleutel Wmo over de gemeenten verdeeld.

Vanaf 2010 is aparte verrekening van de geïnde eigen bijdrage niet meer noodzakelijk. Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) houdt, als onafhankelijke derde bij het bepalen van het budget voor huishoudelijke hulp vanaf 2010 rekening met de werkelijke realisatie. In die werkelijke realisatie is de werkelijke opbrengst van de eigen bijdrage bij gemeenten verwerkt.

4.9. Verzameltabel

De Opbouwtable 2008 (tabel 4.1) bevat onderdelen die al zijn toegelicht in eerdere circulaire en in dit hoofdstuk dus niet meer aan bod komen. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Deze wijzigingen zijn behandeld in voorafgaande circulaire. Tabel 4.9 geeft per onderwerp de vindplaats.

Tabel 4.9 Verzameltabel 2008

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	juni 2007, § 3.09	22,543
- nacalculatie 2007 (incidenteel effect)	maart 2008, §1.3	-39,766
- nacalculatie 2007 (structureel effect)	maart 2008, §1.3	-39,766
- verschuiving uitname BCF van 2006 naar 2007	na koming maartcir. 2006	75,000
- administratieve lasten BCF	juni 2007, §3.11	-4,600
- waarderingskamer	mei 2008, § 2.3	-0,100
- A+O fonds	juni 2007, §3.3	-0,248
- motie-Mosterd	september 2007, §4.12	3,642
- Europese Dienstenrichtlijn	september 2007, §4.5	-0,930
- nettering specifieke uitkeringen	juni 2007, § 3.11	36,931
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	juni 2007, § 3.09	-22,543
Cluster werk en inkomen		
- digitaal klantdossier	mei 2008, §2.4	-15,100
- armoede bestrijding: maatschappelijke participatie kinderen	mei 2008, §2.5	40,000
- armoedebestijding en schuldhulpverlening	september 2007, §4.4	-12,400
- programmatisch handhaven	september 2007, §4.3	-1,500
cluster educatie		
- ingroeieregeling (uit accres)	mei 2005, § 5.1	8,500
- leerlingenvervoer	september 2002, § 6.7	-0,454
Cluster zorg		
- elektronisch kinddossier	september 2007, §5.3	5,000
- kinderopvang inburgeraars	mei 2008, §2.6	15,400
- versterking kwaliteit en toezicht kinderopvang	mei 2008, §2.7	3,000
- wachtlijsten buitenschoolse opvang	mei 2008, §2.8	5,000
- maatschappelijke stage	mei 2008, §2.9	4,700
- kinderopvang sociaal medische problematiek	september 2007, §5.8	1,124
- polarisatie en radicalisering	september 2007, §4.7	-0,400
- ceremonie verkrijging Nederlandschap	juni 2007, § 2.5	-2,300
Cluster openbare orde en veiligheid		
- huisverbod bij huiselijk geweld	juni 2007, § 3.5	0,900
Cluster oudheid		
- bescherming archeologisch erfgoed (structureel toevoeging)	september 2007, §4,9	4,233
- Excessieve opgravingsregeling	september 2007, §5.6	1,250
Cluster bevolkingszaken		
- aanvullende middelen i.v.m. Provinciale verkiezingen	maart 2007, §2.1	-0,335
- GBA	juni 2007, § 3.4	-1,848
Cluster fysiek milieu		
- E-PRTR	mei 2008, §2.10	0,504
Cluster bestuursorganen		
- Dijkstal II	mei 2008, §2.12	9,100
- professionaliseringsfonds burgemeesters	september 2007, § 5.4	0,000
cluster overig/algemene ondersteuning		
- btw-component WOZ-kosten	mei 2008, §3.10	-2,540
- bestuurlijke boete	mei 2008, §2.13	-
- afloop verfijning monumenten	juni 1994, § 12.21 (werkwijze)	-10,803
overige uitkeringen		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woning gebruikers	juni 2007, § 3.9	-22,543
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2008	juni 2007, § 3.13	0,486

4.10. Voorschotbetalingen 2008

De gegevens uit deze circulaire leiden tot aanpassing van de voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2008. Het betreft bijstellingen van de bedragen per eenheid (zie

bijlage 1) en de uitkeringsfactor (zie § 4.7), die met ingang van de betaalmaand oktober 2008 geëffectueerd zullen worden.

5. Uitkeringsjaar 2009

5.1. Opbouw uitkeringen

Tabel 5.1 vermeldt de opbouw van de uitkeringen 2009 na actualisering ten opzichte van de meircirculaire van 2008. Ze gaat uit van het bedrag van uitkeringen van € 14.633,078 miljoen dat voor 2008 is geraamd in paragraaf 4.1. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters. In de volgende paragrafen worden de mutaties toegelicht, voorzover dat nog niet gebeurde in eerdere circulaire.

Tabel 5.1 Opbouw uitkeringen 2009 (mln €)

	Raming deze circulaire ¹	Mei circulaire van 2008 ²
	§	
Uitkeringen 2008 (begin stand)	14.633,078	14.465,560
algemene mutaties		
- accres	1.220,071	784,516
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500 @	
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	23,670 @	
- behoedzaamheidsreserve (inhouding)	pm	
- behoedzaamheidsreserve (uitkering)	pm	
- ncalculatie 2007 (incidenteel effect)	39,766 @	
- A+O fonds	-0,421 @	
- centrale voorziening officiële publicaties (CVOP)	-0,350 @	
- waarderingskamer	pm	
	1.274,236	
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	-23,670 @	
	-23,670	
cluster Werk en inkomen		
- langdurigheidstoelage	40,000 @	
- ketensamenwerking werk en inkomen	-25,000 @	
- digitaal klantdossier	15,100 @	
- armoedebestijding en schuldhulpverlening	-4,000 @	
	26,100	
cluster zorg		
- anti-discriminatievoorzieningen ³	2,989 @	
- maatschappelijke stage	10,100 @	
- wachtlijsten buitenschoolse opvang	-5,000 @	
- kinderopvang inburgeraars	-7,700 @	
- wmo i.v.m. ondersteunende begeleiding psycho-sociaal	17,000	§5.3 #
- elektronisch kinddossier	5,000 @	
	22,389	
cluster educatie		
- ingroeieregeling OHV	8,500 @	
	8,500	

(voortzetting op de volgende bladzijde)

1 Het teken @ geeft aan dat dit onderdeel in voorgaande circulaire wordt toegelicht. Zie verzameltabel 2009.

2 De vergelijking met de septembercirculaire is alleen opgenomen als de raming van het betreffende onderdeel is gewijzigd. Het teken # geeft een onderdeel aan dat niet werd geraamd in die circulaire.

3 Vanaf 2009 geïntegreerd in de algemene uitkering. De totaal omvang is € 6 miljoen.

Tabel 5.1 Opbouw uitkeringen 2009 (vervolg)

	Raming deze circulaire ¹	Mei circulaire van 2008 ²	
		§	
cluster openbare orde en veiligheid			
- huisverbod bij huiselijk geweld	0,300 @		
- Wetsvoorstel Veiligheidsregio's	pm	\$5.4	
- C2000	-	\$5.5	pm
		0,300	
cluster fysiek milieu			
- activiteitenbesluit	-1,900	\$4.5	#
- WABO	pm	\$5.6	#
- E-PRTR	-0,090 @		
		-1,990	
cluster wegen en water			
- Topografie	-0,810	\$5.7	#
- VBS waterweggebied	-2,470 @	\$4.4	
		-3,280	
cluster bestuursorganen			
- Dijkstal II	9,600 ⁴		#
		9,600	
cluster overig/algemene ondersteuning			
- overheveling WOZ kosten	73,540 @		
- indexatie overheveling WOZ kosten	pm @		
- btw-component WOZ-kosten	2,540 @		
- vermindering bestuurslasten	-11,200 @		
		64,880	
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. WMO)			
- Mutaties van invloed op omvang GF	-3,996	\$7.1	#
		-3,996	
Uitkeringen (excl. WMO)		16.006,147	15.373,299
waarvan			
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.720,992		15.231,510
- integratie, decentralisatie-uitkeringen	222,857	\$7.1	79,491
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2008	2,559 @		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739 @		
Wmo	1.506,953	\$5.10	1.467,365

4 Technische correctie. Zie vraag en antwoordrubriek gemeentefonds bij meircirculaire van 2008.

5.2. Ontwikkeling uitkeringsbasis 2009

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis voor het jaar 2009 geeft aanleiding tot het verlagen van de uitkeringsfactor met 3 punten. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename bij de maatstaven bijstandontvangers ten opzichte van stand meircirculaire van 2008. Voor 2009 komt één punt uitkeringsfactor naar huidig inzicht overeen met € 11 miljoen.

5.3. Wmo ondersteunende begeleiding psycho-sociaal

Door het schrappen van de psychosociale grondslag van de functie ondersteunende begeleiding algemeen zullen mensen met psychosociale problemen vaker een beroep doen op door gemeenten gefinancierde voorzieningen. De gemeenten ontvangen hiervoor vanaf 1 januari 2009 een financiële tegemoetkoming van € 53 miljoen structureel. € 30 miljoen daarvan wordt toegevoegd aan de specifieke uitkering maatschappelijke opvang/OGGZ en € 6 miljoen wordt toegevoegd aan de specifieke uitkering vrouwenopvang.

Een bedrag van € 17 miljoen wordt toegevoegd aan het gemeentefonds en wordt verdeeld via de maatstaven van het cluster Maatschappelijke Zorg. In dit cluster Maatschappelijke Zorg wordt immers een deel van de WMO middelen verdeeld, namelijk het deel dat verband houdt met de voormalige WVG en de voormalige Welzijnswet.

5.4. Wetvoorstel veiligheidsregio's

Medio vorig jaar is het Wetsvoorstel veiligheidsregio's aan de Tweede Kamer aangeboden. Het wetsvoorstel bevat meerdere grondslagen voor nadere regelgeving (Algemene Maatregel van Bestuur). Op basis hiervan is het ontwerp voor een kwaliteits-amvb opgesteld, i.c. het ontwerp Besluit veiligheidsregio's. Hierin worden onder meer nadere regels gesteld ten aanzien van de organisatie en de taken van de veiligheidsregio's en de gemeentelijke brandweer. Het ontwerp is medio maart ter consultatie aan de veiligheidspartners aangeboden.

Tevens is een ontwerp voor een amvb opgesteld met betrekking tot het personeel, i.c. het ontwerp Besluit personeel veiligheidsregio's. Hierin worden de functies bij de brandweer en de GHOR, alsmede twee multidisciplinaire functies benoemd en is een grondslag gegeven om bij ministeriële regeling vakbekwaamheidseisen aan deze functies te stellen. Het ontwerp is voor de zomer ter consultatie aan het veld aangeboden.

Het streven is het wetsvoorstel en de daarmee samenhangende besluiten in werking te laten treden per 1 juli 2009.

Op dit moment laat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties onderzoeken of en welke financiële gevolgen er zijn verbonden met het van toepassing verklaren van deze besluiten. De bijgestelde planning is dat dit onderzoek in september wordt afgerond.

Komend najaar zal worden bezien welke conclusies worden verbonden aan de uitkomsten van de consultaties en die van het onderzoek naar de financiële gevolgen.

De besluitvorming over de amvb's is afhankelijk van de voortgang van het wetsvoorstel.

Bij de meicirculaire zullen wij u nader informeren.

5.5. C2000

Een interdepartementale werkgroep onder leiding van het ministerie van BZK heeft een voorstel gemaakt voor een herziene verdeelsleutel voor de financiering van de jaarlijkse centrale exploitatiekosten van het C2000 netwerk (jaarlijks € 85,3 mln.).

Het voorstel van de minister BZK betreft een nieuwe verdeelsleutel gebaseerd op het aantal in gebruik zijnde randapparaten per discipline. Toepassing van de voorgestelde nieuwe sleutel zal de bijdrage van de brandweerdiscipline voor het jaar 2009 en verder stellen op € 23,12 mln. per jaar. Voor de afgelopen jaren bedroeg de bijdrage vanuit het gemeentefonds aan de financiering van het brandweerdeel € 7,3 mln. per jaar. BZK heeft in zijn voorstel nu opgenomen de uitname uit het GF van € 7,3 mln. de komende jaren structureel te continueren en het verschil met het nieuwe aandeel van de Brandweerdiscipline te financieren uit de BZK-begroting.

Het voorstel is onderwerp van overleg geweest in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) op 11 september jl. tussen Rijk en VNG/IPO. In het Bofv is afgesproken het voorstel van BZK over te nemen. Daarmee is het structurele deel uit het gemeentefonds, als deel van de bijdrage vanuit de brandweerdiscipline, vastgesteld op € 7,3 mln. per jaar.

5.6. Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)

Het is de intentie van het kabinet gemeenten en provincies budgettair te ondersteunen bij de invoering van de Wabo met een substantieel bedrag. Het gaat er daarbij om een vergoeding te geven voor de kosten die onder andere zijn gemoeid om in het kader van de Wabo processen te herschikken, standaarddocumenten aan te passen en het inrichten van een tijdelijke projectorganisatie. De invoeringsdatum van de wet is een jaar uitgesteld. De richtdatum is nu 1 januari 2010. Er wordt nog bestuurlijk overleg gevoerd over de hoogte van het bedrag. De ambitie van het kabinet is om in het vierde kwartaal met partijen (gemeenten en provincies) overeenstemming te hebben bereikt over de invoerings- en structurele kosten.

5.7. Basisregistratie Topografie

Gezien het rijksbrede belang en het verplicht gebruik van de basisregistratie topografie is in het kader van de begrotingsbesluitvorming dit jaar binnen het kabinet afgesproken de exploitatie van deze basisregistratie budgetgefinancierd te maken. Dit is ook in het nationaal Uitvoeringsprogramma (bij de visie op de dienstverlening) aan de Tweede Kamer gemeld en met de andere overheden besproken in het bestuurlijk overleg Regiegroep Dienstverlening en e-Overheid. De bijdragen zijn gebaseerd op een verdeelsleutel. Uitgangspunt daarbij is dat iedere overheidslaag (departementen, provincies, gemeenten en waterschappen) een bijdrage levert gebaseerd op beleidsbelang en verwacht gebruik en deze bijdrage structureel ter beschikking stelt. Door een uitname uit het provinciefonds en uit het gemeentefonds wordt dit landsbreed geregeld en wordt voorkomen, dat er per gemeente of provincie moet worden afgerekend en er toch weer drempel voor gebruik ontstaan. De provincies en de gemeenten zijn beide als één landsdekkende eenheid opgenomen in de verdeelsleutel voor de topografie. Bij de basisregistratie topografie gaat het om de inwinning- en beheerkosten. Dit is het overgrote deel van de huidige tarieven. De totale kosten hiervoor bedragen € 13,5 – 15,5 miljoen per jaar. De verdeling is gebaseerd op het gebruik in 2007 en verwacht gebruik als het gebruik van de basisregistratie topografie vanaf 1-1-2009 verplicht is gesteld. De decentrale overheden zijn elk als één landsdekkende partij opgenomen in de verdeelsleutel. Dit betekent: een uitname uit het gemeentefonds van € 0,810 miljoen in 2009, van € 0,738 miljoen in 2010 en vanaf 2011 structureel € 0,667 miljoen de verdeling over de gemeenten vindt plaats op basis van oppervlakte grondgebied.

5.8. Bestuurslasten

Het kabinet heeft vorig jaar bij augustusbesluitvorming afspraken gemaakt over een verlaging van de lokale bestuurskosten met € 90 mln. vanaf 2011. Afgelopen voorjaar is gebleken dat deze taakstelling niet in volle omvang haalbaar was en dat de alternatieve maatregelen (waaronder vermindering van het aantal raadsleden en wethouders) minder opleveren. Het kabinet heeft toen een besparingsverlies van € 49,1 mln. geaccepteerd. Er restte daarmee nog een taakstelling van € 40,9 mln. met ingang van 2011.

Een gedeelte hiervan (€ 11,2 mln.) is ingevuld door efficiencywinst behaald door SiSa (reeds vanaf 2009).

Over het restant van de taakstelling is in het Bofv tussen Rijk en VNG/IPO van 11 september afgesproken dat het kabinet het restant als besparingsverlies voor zijn rekening neemt. Daar tegen over staat dat het gemeentefonds en provinciefonds niet worden verhoogd met de financiële gevolgen die zijn ontstaan op het gebied van BTW-compensatiefonds (in totaal € 30 mln per jaar). Per saldo resteert voor 2009 en 2010 een positief budget, van respectievelijk

€ 30 mln en € 8 mln, welke ten goede zal komen aan het gemeentefonds en provinciefonds. De precieze verdeling wordt bij meircirculaire 2009 bekend gemaakt.

5.9. Algemene uitkering, uitkeringsfactor en bedragen per eenheid

Inclusief de aanvullende uitkering bedraagt de algemene uitkering over het jaar 2009 naar huidig inzicht € 15.717,981 miljoen. De uitkeringsfactor stellen wij voorlopig vast op 1,592. Hierbij is rekening gehouden met de doorwerking van de ramingen over de vorige jaren en met de onderwerpen behandeld in dit hoofdstuk.

Tabel 5.9 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2009 t.o.v. de meircirculaire 2008

Stand uitkeringsfactor 2009 in meircirculaire 2008		1,550
mutaties uitkeringsfactor in punten		
- accres 2009	0,040	
- accres 2008	0,004	
- verdeelreserve 2006	0,001	
- ontwikkelingen uitkeringsbasis/OZB	-0,003	
Totaal mutaties in punten		0,042
Stand uitkeringsfactor 2008 in deze circulaire		1,592

Voorts is een verdeelreserve (3 punten) aangehouden die één punt groter is dan voor het jaar 2008.

De voorlopige bedragen per eenheid op de verdeelmaatstaven volgens de huidige stand treft u aan in de Verdeeltabel 2009 in bijlage 1.

5.10. Uitkering Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Op Prinsjesdag heeft de staatssecretaris van VWS de zogenaamde 'pakketmaatregel' in de AWBZ bekend gemaakt. Door deze AWBZ-maatregel kan de vraag naar voorzieningen van aanpalende domeinen, waaronder de WMO, toenemen. Het kabinet heeft daarom een bedrag van € 50 miljoen in 2009 en € 150 miljoen vanaf 2010 gereserveerd voor uitzonderingen en voor het beroep op andere domeinen als gevolg van de pakketmaatregel AWBZ. Het gaat hierbij om het beroep dat bij andere domeinen, waaronder de WMO, ontstaat als gevolg van het schrappen van aanspraken in de AWBZ die overlappen met bestaande aanspraken én dat om zorginhoudelijke redenen noodzakelijk wordt geacht en tot de publieke verantwoordelijkheid wordt gerekend. Ongewenst gebruik van andere domeinen dient daarbij te worden voorkomen. Bij voorjaarsnota 2009 wordt besloten over de verdeling van dit bedrag. Dat gebeurt zorgvuldig en integraal. Dit laat onverlet dat bij deze besluitvorming ook het gehele jaar 2009 zal worden meegenomen. Om deze verdeling zo nauwkeurig mogelijk te maken, zal de staatssecretaris van VWS nauw samenwerken met de bewindslieden van Jeugd & Gezin, SZW, OC&W, BZK en Financiën en met medeoverheden.

In de meircirculaire 2009 zal dit dus nog nader aan de orde komen.

In onderstaande tabel staat een overzicht van de WMO- uitkering 2009.

Overzicht van het totale Wmo-budget in 2009 (in miljoenen euro)

	index	bedrag
Huishoudelijke verzorging (stand SCP)		1.278,9
Correctie nominaal index 2009	nominaal	48,1
reël index 2009	reëel	30,6
samenloop WMO met AWBZ verblijf		3,0
correctie bestuurlijke afspraak		-30,0
uitname VPT		-14,0
compensatie opbrengst eigen bijdragen Wmo		10,0
Totaal		1326,6
Subsidiereregelingen AWBZ		
Diensten bij wonen met zorg	nominaal	24,7
Zorgvernieuwingsprojecten GGZ	nominaal	7,2
Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg en vorming, training en advies	nominaal	39,9
Aanpassing bestaande ADL-clusters		3,0
Collectieve GGZ-preventie	nominaal	10,2
Totaal		85,0
Specifieke uitkeringen WVG		
Dure woningaanpassingen		0
Besluit bijdrage AWBZ gemeenten (Bbag)		23,0
Totaal		23,0
Uitvoeringskosten	nominaal	72,3
Totaal WMO		1.506,9

Indexatie

Voor 2009 is de reële index 2,39% en de nominale index is 3,67%. Dit is dus geen wijziging ten opzichte van hetgeen in de meicirculaire 2008 is gemeld. Bij meicirculaire 2009 zal opnieuw indexatie plaatsvinden.

WMO - Compensatie opbrengst eigen bijdragen Wmo

In verband met het afschaffen van de fiscale aftrek voor buitengewone uitgaven heeft het kabinet een nieuwe regeling voorgesteld voor financiële tegemoetkoming van chronisch zieken en gehandicapten. Die nieuwe regeling heeft ook effect op de eigen bijdragen Wmo die gemeenten kunnen innen: door een aanpassingen van inkomensgrenzen voor mensen jonger dan 65 jaar kunnen gemeenten minder eigen bijdrage Wmo innen. Ter compensatie wordt aan het macrobudget Wmo een bedrag van € 10 miljoen toegevoegd en wordt objectief verdeeld. Dit bedrag kan overigens nog wijzigen bij de voorjaarsbesluitvorming van 2009. In dat geval zal de wijziging verwerkt worden in de meicirculaire van 2009.

Volledig Pakket Thuis

In de meicirculaire maakten wij melding van een uitname uit het gemeentefonds van € 35,1 miljoen in verband met de invoering van het Volledig Pakket Thuis in 2009. Dit houdt in dat mensen met een indicatie voor verpleeghuiszorg dit volledige pakket aan zorg ook aan huis kunnen krijgen. Dit wordt vanuit de AWBZ gefinancierd. De betreffende personen komen dan voor de huishoudelijke hulp niet meer ten laste van de Wmo, hetgeen de gemeenten dus Wmo-uitgaven bespaart.

In het bestuurlijk Overleg van de fondsbeheerders en VWS met de VNG op 11 september 2008 is echter besloten om het bedrag van de uitname vooralsnog te verlagen naar € 14 miljoen. Voortschrijdend inzicht leert namelijk dat een bedrag van € 14 miljoen in 2009 de werkelijkheid dichter zal benaderen dan een bedrag van € 35,1 miljoen in 2009.

Daarbij is tevens afgesproken dat bij de voorjaarsbesluitvorming van 2009 opnieuw wordt gekeken naar deze uitname in 2009 en latere jaren. Dan kan, op basis van een onderbouwde raming over de geschatte ontwikkeling van het Volledig Pakket thuis en de financiële consequenties daarvan, een gefundeerd besluit worden genomen over de omvang van de uitname in 2009 en de jaren daarna. We komen in de meicirculaire van 2009 dus op dit onderwerp terug.

Dure woningaanpassingen

In het najaar van 2008 wordt besloten of een deel van het budget voor dure woningaanpassingen kan worden toegevoegd aan het Wmo – budget 2009. Een deel van het budget is in 2009 nodig voor het afhandelen van de lopende verplichtingen voor woningaanpassingen over de jaren vóór 2007.

5.11. Macronorm OZB

In de meicirculaire is informatie gegeven over de te hanteren macronorm OZB (§ 3.18) en de voorgenomen vrijstelling van precario voor infrastructuur voor nutsbedrijven en netbeheerders (§ 3.19). Daarbij is gemeld dat de macronorm nog wordt bijgesteld gegeven de voorgenomen vrijstelling van precario. In de bestuurlijke weging van de opbrengsten OZB voor het begrotingsjaar 2009 wordt uitgegaan van een mogelijke stijging van de OZB als gevolg van de vrijstelling van maximaal € 30,65 mln. Dit is bovenop de in de meicirculaire genoemde € 2,734 miljard. De macronorm voor het begrotingsjaar 2009 wordt als gevolg van deze bijstelling 6,11%. In dit percentage is nog niet de overschrijding van 0,15% over 2008 verdisconteerd. Indien de wijziging van de wet voor 1 januari 2010 wordt bekrachtigd, wordt voor 2010 uitgegaan van een gederfde opbrengst van € 61,3 mln. Eveneens te dekken via de OZB. Hiermee wordt aangesloten bij het uitgangspunt ijkjaar 2005, zoals dat met de Kamer in het algemeen overleg van maart 2008 is afgesproken. Over de verdere voortgang van het wetgevingsproces precario wordt u uiteraard geïnformeerd in komende circulaire.

5.12. OZB als percentage van de waarde

In de meicirculaire van het gemeentefonds 2008 (paragraaf 3.17) is onder voorbehoud van parlementaire behandeling van het wetsvoorstel gemeld dat per 1 januari 2009 de OZB als percentage van de waarde zal moeten worden berekend. Inmiddels heeft parlementaire goedkeuring plaatsgevonden en is de wetstekst op 3 juli gepubliceerd in de Staatscourant.

5.13. Verzameltabel

De Opbouwtable 2009 (tabel 5.1) bevat onderdelen die in dit hoofdstuk niet nader zijn toegelicht. In de tabel zijn zij aangeduid met het teken @. Deze wijzigingen zijn behandeld in voorafgaande circulaire of elders in deze circulaire. Tabel 5.13 geeft per onderwerp de vindplaats.

Tabel 5.13 Verzameltabel 2009

Onderwerp/maatregel	Circulaire	Mutatie (mln euro)
algemene mutaties		
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1	-8,500
- nacalculatie 2007 (incidenteel effect)	maart 2008, §1.3	39,766
- A+O fonds	mei 2008, §3.4	-0,421
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	mei 2008, §3.3	23,670
- centrale voorziening officiële publicaties (CVOP)	juni 2007, §4.2	-0,350
cluster eigen inkomsten		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	mei 2008, § 3.3	-23,670
cluster werk en inkomen		
- langdurigheidstoelage	mei 2008, §3.5	40,000
- ketensamenwerking werk en inkomen	mei 2008, §3.6	-25,000
- digitaal klantdossier	mei 2008, §2.4	15,100
- armoedebestijding en schuldhulpverlening	september 2007 §4.4	-4,000
cluster zorg		
- anti-discriminatievoorzieningen	mei 2008, §5.2	2,989
- maatschappelijke stage	mei 2008, §2.9	10,100
- wachtlijsten buitenschoolse opvang	mei 2008, §2.8	-5,000
- kinderopvang inburgeraars	mei 2008, §2.6	-7,700
- elektronisch kinddossier	september 2007 §5.3	5,000
cluster educatie		
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1	8,500
cluster openbare orde en veiligheid		
- huisverbod bij huiselijk geweld	juni 2007, §3.5	0,300
cluster fysiek milieu		
- E-PRTR	mei 2008, §2.10	-0,090
cluster overig/algemene ondersteuning		
- overheveling WOZ kosten	mei 2008, §3.10	73,540
- btw-component WOZ-kosten	mei 2008, §3.10	2,540
- vermindering bestuurslasten	mei 2008, §3.11	-11,200
overige uitkeringen		
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woning gebruikers	mei 2008, §3.3	-23,670
- suppletie-uitkering verdeelmodel 2008	juni 2007, §3.13	2,073

5.14. Voorschotbetalingen 2009

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2009 zullen in beginsel gebaseerd worden op de voorlopige uitkeringsfactor en de voorlopige bedragen per eenheid, die in deze septembercirculaire zijn vermeld in § 5.9 en in bijlage 1.

Voor de uitbetaling van de voorschotten vanaf januari 2009 worden in beginsel de basisgegevens overgenomen van het jaar 2008.

Gemeenten waarbij per 1 januari een wijziging van de gemeentelijke indeling of een grenscorrectie van kracht wordt, krijgen eind 2008 een ramingsformulier toegestuurd. In dit formulier kan opgave worden gedaan van de vermoedelijke mutaties in een aantal basisgegevens voor de algemene uitkering 2009.

Voor de overige gemeenten geldt dat op verzoek een ramingsformulier zal worden toegezonden (retour bij het ministerie voor 1 december 2008). Het verzoek kan worden gericht aan postbus.Regelingen@minbzk.nl. Het gaat hierbij uitsluitend om de volgende basisgegevens: inwoners, inwoners < 20 jaar, inwoners > 64 jaar, ouderen 75-85, woningen, wooneenheden, recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen. Het verzoek is

van deze keuze gebruik te maken als het aantal (peildatum 1-1-2009) van een van de voornoemde categorieën sterk afwijkt van de stand peildatum 1-1-2008. Ramingsformulieren ingezonden na bovengenoemde datum worden verwerkt in een latere betaalmaand.

6. Meerjarenperspectief

6.1. Opbouw uitkeringen 2010-2013

Tabel 6.1 geeft de opbouw van de uitkeringen voor de jaren 2010 tot en met 2013, voorzover op dit moment bekend. Deze meerjarenraming is geactualiseerd ten opzichte van de meicirculaire van 2008. Ze gaat uit van het bedrag van uitkeringen van € 16.006,147 miljoen dat voor 2009 is geraamd in paragraaf 5.1. De taakmutaties zijn gegroepeerd naar de clusters.

Tabel 6.1 Opbouw uitkeringen 2010-2013 (mln €)

	2010	§	2011	§	2012	§	2013
Uitkeringen voorafgaand jaar (begin stand)	16.006,147		16.167,944		16.264,105		16.695,789
algemene mutaties							
- accres	202,113		188,471		464,912		359,441
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	-8,500		-8,500		-8,500		-8,500
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	0,000		0,000		0,250		4,634
- gerichte verdeling OOV	-220,000						
- behoedzaamheidsreserve	pm		pm		pm		pm
- loon/prijscompensatie taakmutaties	pm		pm		pm		pm
- A+O fonds	pm		pm		pm		pm
- elektronische gemeente (E-gem)	-		2,000				
- waarderingkamer	pm						
cluster eigen inkomsten							
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	0,000		0,000		-0,250		-4,634
cluster Werk en inkomen							
- Armoedebestijding en schuldhulpverlening	-15,050						
- armoede bestrijding: maatschappelijke participatie kinderen	-40,000						
- ketensamenwerking werk en inkomen	-20,000		-15,000		-3,000		
- Programmatisch handhaven			-8,625				
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	7,287						
cluster zorg							
- jeugdgezondheidszorg					pm		
- maatschappelijke stage ¹	5,000		10,100		0,100		
- elektronisch kinddossier	5,000		5,000				
- uitvoeringskosten inburgering ²	39,717	§7.12			-13,117		
- kinderopvang sociaal medische problematiek	pm		pm		pm		
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	10,131						
cluster educatie							
- ingroeieregeling OHV	8,500		8,500		8,500		8,500
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	1,923						
cluster kunst en ontspanning							
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	2,641						
cluster VHRCSV							
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	13,332						
cluster oudheid							
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	1,668						

(voortzetting op de volgende bladzijde)

¹ Technische correctie. Zie vraag en antwoordrubriek gemeentefonds bij meicirculaire van 2008.

² Vanaf 2010 geïntegreerd in de algemene uitkering. De totale omvang is € 63,547.

Tabel 6.1 Opbouw uitkeringen 2010-2013 (mln €) (vervolg)

	2010	§	2011	§	2012	§	2013
cluster riolering							
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	20,526						
cluster wegen en water							
- Topografie	0,072	§5.7	0,071				
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	58,033						
cluster reiniging							
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	38,313						
cluster groen							
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	18,862						
cluster bevolkingszaken							
- GBA			0,344		0,173		0,103
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	3,243						
cluster openbare orde en veiligheid							
- mannenopvang	-0,800	§4.3					
- C2000	pm		pm		pm		pm
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	9,285						
cluster fysiek milieu							
- E-PRTR			-0,414				
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	5,092						
cluster overig/algemene ondersteuning							
- indexatie overheveling WOZ kosten	pm						
- vermindering bestuurslasten	pm		pm				
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	29,664						
cluster bestuursorganen							
- professionaliseringsfonds burgemeesters					pm		
Integratie- en decentralisatie-uitkeringen (excl. WMO)							
- Mutaties van invloed op omvang GF	-14,255		-85,786		-17,384		-20,026
Uitkeringen (excl. WMO)	16.167,944		16.264,105		16.695,789		17.035,307
waarvan							
- algemene /aanvullende uitkeringen	15.950,598		16.135,391		16.588,767		16.958,652
- integratie, decentralisatie-uitkeringen	157,607		68,975		47,534		21,801
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	59,739		59,739		59,488		54,854
- Wmo	pm		pm		pm		pm

6.2. Meerjarige ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 6.2.1 geeft de ontwikkeling naar huidig inzicht van de voorlopige uitkeringsfactoren voor de jaren 2009 tot en met 2013.

De tabel laat zien dat de uitkomsten van de ramingen vooral bepaald worden door een opwaarts effect als gevolg van de accresen en een neerwaarts effect als gevolg van de ontwikkelingen in de uitkeringsbasis. De ontwikkeling van de uitkeringsfactor in 2010 als gevolg van de algemene mutaties (voornamelijk accres) is negatief als gevolg van gerichte verdeling in verband met OOV. De omvang van accres 2010 (€ 202,113 mln.) is onvoldoende om de gerichte verdeling in verband met OOV (€ 220 mln negatief) te kunnen compenseren. De uitkeringsfactor in 2010 zou circa 20 punten hoger geweest zijn als er geen gerichte verdeling van het accres in verband met OOV had plaatsgevonden. De stijging in 2010 van het gemeentefonds met € 220 miljoen als gevolg van de aanpassing van de uitname in verband met het BTW-compensatiefonds heeft geen effect op de uitkeringsfactor. Deze leidt in 2010 tot een stijging van de bedragen per eenheid (zie rekenmodel en taakmutaties 2010). De daling van de uitkeringsfactor bij de overige ontwikkelingen in 2010 is een saldo van afbouw van de verfijningsuitkering riolering (stijgend effect op de uitkeringsfactor heeft) en stijging van de maatstaf herindeling in verband met de voorgenomen gemeentelijke herindeling per 1-1-2010 (dalend effect op de uitkeringsfactor heeft). De oorzaak van stijging van overige ontwikkelingen voor het jaar 2011 is voornamelijk afbouw van de verfijningsuitkering riolering.

Tabel 6.2.1 Uitkeringsfactoren 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
voorlopige uitkeringsfactor, jaar t	1,592	1,583	1,597	1,631	1,655
verschil t.o.v. jaar t-1		-0,009	0,014	0,034	0,024
waarvan					
- algemene mutaties (vnl. accres)		-0,002	0,016	0,041	0,031
- verdeelreserve		-0,001	-0,001	-0,001	-0,001
- ontwikkeling uitkeringsbasis (incl. OZB)		-0,005	-0,005	-0,006	-0,006
- overige ontwikkelingen (incl. integraties)		-0,001	0,004	0,000	0,000

Dit meerjarenperspectief is gebaseerd op de ramingen die luiden *in lopende prijzen*.

Gemeenten die hun meerjarenraming opstellen *in constante prijzen* moeten de uitkeringsfactor defleren voor de nominale ontwikkeling (corrigeren voor de geraamde inflatie).

Bij wijze van handreiking is in de junicirculaire van 1995 (paragraaf 13.4 en bijlage 3) een methode uiteengezet waarmee omrekening naar constante prijzen kan worden verricht. Deze werkwijze is geactualiseerd in de septembercirculaire van 1999, tabel 7.3.1. Centraal staat het percentage van de loon- en prijsontwikkeling dat is verwerkt in het meerjarenperspectief. Dit percentage wordt op de ramingen van het gemeentefonds geprojecteerd en vervolgens uitgedrukt in punten van de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactoren in constante prijzen worden verkregen door de uitkomsten in mindering te brengen op het meerjarenbeeld van de uitkeringsfactoren, zoals dat wordt gegeven in tabel 6.2.1.

In tabel 6.2.2 is deze methode toegepast. Voor de jaren na 2009 is uitgegaan van de prijsontwikkeling zoals die is vermeld in tabel 1.2. De tabel geeft de uitkeringsfactoren 2010-2013 in constante prijzen van 2009 na correctie voor deze inflatiepercentages.

Tabel 6.2.2 Raming uitkeringsfactoren 2010-2013 in constante prijzen van het jaar 2009

	2010	2011	2012	2013
omvang gemeentefonds, jaar t-1 (mln euro)	16.006,1	16.167,9	16.264,1	16.695,8
loon/prijsmutatie (mln euro)	120,0	121,3	248,8	255,4
cumulatief (mln euro)	120,0	241,3	490,1	745,6
één punt uitkeringsfactor, jaar t (mln euro)	11,1	11,2	11,3	11,3
loon/prijsmutatie cumulatief (in punten UF)	11	22	43	66
uitkeringsfactoren in lopende prijzen	1,583	1,597	1,631	1,655
af: nominale ontwikkeling	0,011	0,022	0,043	0,066
uitkeringsfactoren in constante prijzen	1,572	1,575	1,588	1,589

6.3. Verzameltabel

De opbouwtable 2010-2013 (tabel 6.1) bevat onderdelen die in dit hoofdstuk niet nader zijn toegelicht. Informatie over deze onderdelen vindt u in voorafgaande circulaire of elders in deze circulaire. Tabel 6.3 geeft per onderwerp de vindplaats van die informatie.

Tabel 6.3 Verzameltabel 2010-2013

Onderwerp/maatregel	Circulaire/vindplaats toelichting
algemene mutaties	
- accres (gerichte verdeling, ingroeieregeling OHV)	mei 2005, § 5.1
- vrijval gericht accres suppletie-uitkering OZB	mei 2008, §3.3
- elektronische gemeente (E-gem)	september 2006, § 6.2
- gerichte verdeling OOV	juni 2007, § 3.10
alle uitgavenclusters	
- aanpassing uitname BTW-compensatiefonds	mei 2006, § 3.6
cluster eigen inkomsten	
- suppletie-uitkering afschaffing OZB woningen gebruikers	mei 2008, §3.3
cluster educatie	
- ingroeieregeling OHV	mei 2005, § 5.1
cluster Werk en inkomen	
- Armoedebestijding en schuldhulpverlening	september 2007, § 4.4
- Programmatisch handhaven	september 2007, § 4.3
- armoede bestrijding: maatschappelijke participatie kinderen	mei 2008, §2.5
- ketensamenwerking werk en inkomen	mei 2008, §3.6
cluster zorg	
- elektronisch kinddossier	september 2007, § 5.3
cluster bevolkingszaken	
- GBA	juni 2007, § 3.4
cluster fysiek milieu	
- E-PRTR	mei 2008, §2.10

7. Integratie en decentralisatie-uitkeringen

7.1. Inleiding

In de circulaire van mei 2008 is de behandeling van het voorstel tot wijziging van de Financiële-verhoudingswet benoemd. Tevens is in die circulaire een toelichting op de integratie- en decentralisatie-uitkering verwoord. Inmiddels hebben de Tweede en Eerste Kamer het wetsvoorstel zonder wijziging aanvaard. Daarmee is de gewijzigde Financiële-verhoudingswet (Staatsblad 2008 312; www.overheid.nl/op/) per 1 augustus van kracht. De wetswijziging heeft ook consequenties voor specifieke uitkeringen inclusief single information en single audit en voor het overzicht Informatie voor derden. Over deze consequenties wordt u via één of meer afzonderlijke circulaire's geïnformeerd.

In tabel 7.1 worden alle integratie- en decentralisatie-uitkeringen over de periode 2007-2013 gepresenteerd.

Tabel 7.1 Integratie-uitkeringen (IU) en Decentralisatie-uitkeringen (DU) 2007-2013 (mln €)

Uitkeringsjaar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Cluster	Vindplaats
Uit meicirculaire 2008 (valt vrij in maatstavenstelsel)									
- WUW-middelen (IU)	30,998	22,099	19,416	16,061	13,132	8,968	3,175	Wegen Water	Stb. 2001, 415
- Amendement de Pater (IU)	23,904	23,904	23,904	pm	-	-	-	Eigen ink.	Deze circ. § 7.2
- Precario	12,799	-	-	-	-	-	-	Eigen ink.	Septcirc. 2001 § 5.9
- knelpunten verdelingsproblematiek (IU)	11,129	2,757	2,750	2,844	2,927	3,034	3,120	Overlig	Septcirc. 2006 § 5.8
- anti-discriminatievoorzieningen (IU)	2,999	3,011	-	-	-	-	-	Zorg	meicirc. 2008 § 5.2
Nieuw in deze circulaire ten opzichte van meicirculaire 2008 (valt vrij in maatstavenstelsel)									
- uitvoeringskosten inburgering(IU)	-	-	23,830	-	-	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.12
Uit meicirculaire 2008 (mutatie op omvang gemeentefonds)									
- opvoeden in de buurt (DU)	12,900	12,900	-	-	-	-	-	Zorg	Septcirc. 2006 § 4.7
- Tsioc (IU)	9,690	9,690	9,690	9,690	pm	pm	pm	Werk & Ink	Septcirc. 2006 § 5.9
- Regionale platform fraudbestrijding (IU)	2,006	2,006	2,006	2,006	2,006	2,006	2,006	Werk & Ink	Junicirc. 2007 § 2.9
- bibliotheken (DU)	-	5,791	5,791	5,791	5,791	5,791	-	Kunst & Ontspan.	Junicirc. 2007 § 3.7
- aanpak kindermishandeling (DU)	-	2,916	2,916	2,916	-	-	-	Zorg	meicirc. 2008 § 5.4
- drank en horecawet (DU)	-	2,175	2,175	-	-	-	-	Zorg	meicirc. 2008 § 5.5
- pilot VVE (DU)	-	4,600	4,600	-	-	-	-	Educatie	meicirc. 2008 § 5.6
- ww. Toename t.o.v. meicirc. 2008	-	0,800	0,800	0,800	8,450	8,450	-	Educatie	Deze circ. § 7.3
- Brede school sport en cultuur (DU)	-	16,900	8,450	-8,450	-8,450	-8,450	-	Zorg	meicirc. 2008 § 5.8
- ww. Toename t.o.v. meicirc. 2008	-	0,380	0,440	0,440	0,440	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.4
- hmo-empacatie (DU)	-	10,000	15,000	15,000	15,000	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.4
- bewonersinitiatieven wijken (G18)(DU)	-	15,000	15,000	15,000	15,000	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.5
- ww. Toename t.o.v. meicirc. 2008	-	4,776	9,553	4,776	13,500	13,500	13,500	Kunst & Ontspan.	meicirc. 2008 § 5.15
- ww. Toename t.o.v. meicirc. 2008	-	4,669	9,446	4,776	-	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.5
- beeldende kunst en vormgeving (DU)	-	-	13,500	13,500	13,500	13,500	13,500	Kunst & Ontspan.	meicirc. 2008 § 5.15
Nieuw in deze circulaire ten opzichte van meicirculaire 2008									
- taalcoaches (DU)	-	4,215	2,529	0,843	0,843	-	-	Educatie	Deze circ. § 7.6
- tijdbeleid (DU)	-	0,400	pm	-	-	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.7
- polarisatie en radicalisering (DU)	-	1,271	1,272	0,265	0,064	-	-	OOV	Deze circ. § 7.8
- veilige publieke taak (DU)	-	0,100	pm	pm	pm	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.9
- bewonersinitiatieven wijken (G31)(DU)	-	9,300	9,300	9,300	pm	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.4
- wijkacties (G18)	-	40,000	58,500	58,500	-	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.10
- Deltaplan inburgering (DU)	-	2,400	-	-	-	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.11
- vrouwen uit etnische minderheden (DU)	-	0,413	0,900	0,900	0,487	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.13
- pilot gemeentelijke scholen (DU)	-	0,550	0,550	0,550	0,550	-	-	Educatie	Deze circ. § 7.14
- cultuurparticipatie (DU)	-	5,785	5,785	5,785	5,785	5,785	-	Educatie	Deze circ. § 7.15
- amendement Tang/Spekman (DU)	-	50,000	pm	pm	pm	-	-	werk&inkomen	Deze circ. § 7.16
- preventiebudget (DU)	-	pm	pm	pm	pm	-	-	Zorg	Deze circ. § 7.17
- arbeidsvoorwaarden lokaalbestuur (DU)	-	pm	pm	pm	pm	-	-	Bestuursorganen	Deze circ. § 7.18
- stemmachines (DU)	-	pm	pm	pm	pm	-	-	Bevolkingszaken	Deze circ. § 7.19
- SLOK	-	pm	pm	pm	pm	-	-	lysiek milieu	Deze circ. § 7.20
Totaal Integratie- en decentralisatie uitk.	109,424	232,554	222,857	157,607	68,975	47,534	21,801		
Totaal IU en DU met invloed op omvang GF	24,596	180,783	152,957	138,702	52,916	35,532	15,506		
Verschil T en T-1van invloed op omvang GF	-	156,187	-27,826	-14,255	-85,786	-17,384	-20,026		
Nieuwe toevoeging die vrij valt in maatstavenstelsel	-	0,012	23,830	-	-	-	-		
Naar opbouwlabel	-	156,199	-3,996	-14,255	-85,786	-17,384	-20,026		

1 Dat betreft gemeente Emmen.

7.2. Amendement De Pater: integratie in maatstavenstelsel

In de meicirculaire 2008 van het gemeentefonds (§ 3.16) is gemeld dat er in deze september-circulaire duidelijkheid zal worden gegeven over het verloop van de integratie-uitkering de Pater in 2009. Omdat op dit moment nog van te weinig gemeenten te benodigde gegevens beschikbaar zijn bij BZK om een afweging over de duur van het integratie-proces te kunnen maken zal de integratie-uitkering de Pater in 2009 blijven bestaan en gelijk zijn aan 2008. In de komende meicirculaire van 2009 zullen we op het integratieproces na 2009 terugkomen.

7.3. Brede school sport en cultuur (combinatiefuncties)

In de Meicirculaire van 2008 is melding gemaakt van de Impuls brede scholen, sport en cultuur (paragraaf 5.7)². Deze Impuls richt zich op de realisatie van zgn. combinatiefuncties, functies waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is ten behoeve van twee of meer sectoren.

Voor 2008 is daarmee een bedrag gemoeid van € 16,9 miljoen. In de Meicirculaire is echter abusievelijk geen rekening gehouden met de afgesproken co-financiering door gemeenten in de jaren ná 2008. Met ingang van 2009 financieren de betrokken gemeenten zelf een deel, waardoor de decentralisatie-uitkering vanaf 2009 nog de helft bedraagt van € 16,9 miljoen, dat wil zeggen € 8,45 miljoen.

Ten tweede wordt het aantal deelnemende gemeenten in 2009 uitgebreid. Op dit moment zijn de departementen van VWS en OCW met gemeenten uit deze tweede tranche in gesprek. Naar verwachting zal op die grond nog eens een bedrag van € 19,85 miljoen worden toegevoegd in 2009.

Omdat nu niet precies te voorspellen valt in welk tempo de overeenkomsten met de gemeenten tot stand zullen komen, is nu niet exact aan te geven welke bedragen via deze decentralisatie-uitkering zullen worden verstrekt in de jaren na 2009. Daarom is dit in bijgaande tabel voorsnogen niet opgenomen.

7.4. Bewonersinitiatieven wijken

Voor 2008 heeft het kabinet € 20 miljoen beschikbaar gesteld voor bewonersinitiatieven wijken. Voor de besteding van deze budgetten kunnen bewoners initiatieven indienen om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren en de sociale cohesie te versterken.

Voor 2008 is € 10 miljoen reeds via een integratie-uitkering verdeeld over de 18 gemeenten met binnen hun gemeentegrenzen één of meer van de 40 aandachtswijken (meicirculaire 2008). Voor de jaren 2009, 2010 en 2011 wordt jaarlijks € 15 miljoen ter beschikking gesteld voor extra bewonersinitiatieven.

Via de brief van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie (WWI) van 10 juli j.l. (kenmerk DGWWI/W2008061861) zijn de 18 betrokken gemeenten nader geïnformeerd over de aan hen ter beschikking komende financiële middelen voor bewonersinitiatieven.

Van de resterende € 10 miljoen voor 2008 wordt € 9,3 miljoen via een decentralisatie-uitkering gelijkelijk verdeeld over de G31 (€ 0,3 miljoen per gemeente). Ook in 2009 en 2010 ontvangen

² De 30 betrokken gemeenten hadden al in december 2007 een brief van de fondsbeheerders ontvangen.

de G31 € 9,3 miljoen per jaar. Over het jaar 2011 wordt later besloten.

Overzicht middelen (in miljoenen Euro's) bewonersinitiatieven

	2008	2009	2010	2011
Bewonersinitiatieven G18	10	15	15	15
Bewonersinitiatieven G31	9,3	9,3	9,3	pm

Voorwaarde voor het ontvangen van het bewonersbudget voor de 40 aandachtswijken over de periode 2009-2011 en voor de G-31 in 2008-2011 is dat het geld middels een vouchersysteem wordt toegekend aan bewoners. Deze vouchers (waardebonnen) kunnen bewoners gebruiken om het door hen ingediende initiatief door de gemeente te laten bekostigen. De spelregels voor het vouchersysteem zijn opgenomen in een door WWI opgestelde modelverordening,

Gemeenten hebben de mogelijkheid om hun bestaande systeem van leefbaarheids,- wijk- of bewonersbudgetten te verkiezen boven het vouchersysteem, mits zij hiervoor de instemming hebben van bewonersorganisaties in hun gemeente en mits dit bedrag ten volle ten goede komt aan de bewoners. Dit verzoek om vrijstelling van het vouchersysteem dient voor 1 oktober 2008 te worden gemeld aan de minister voor WWI. De minister van WWI gaat ervan uit dat conform de modelverordening de vouchers behorende bij de bewonersbudgetten van 2008 tot 30 juni 2009 worden toegekend aan initiatiefnemers en deze initiatieven voor 31 december 2009 zijn afgerond.

De omvang van de decentralisatie-uitkeringen vindt u in bijlagen 7 en 8.

7.5. Nationaal actieplan sport en bewegen

In de Meicirculaire 2008 én in de recente Julibrief hebben wij aandacht besteed aan de Impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Bij de Julibrief was een bijlage gevoegd waarin 38 gemeenten werden vermeld die tot dan toe de deelname hadden ondertekend. Deze deelnemende gemeenten hadden op 11 juli 2008 een bevestigingsbrief ontvangen van de Vereniging Sport en Gemeenten (mede namens het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten; VSG/2008/HR/cd-U80123) waarin hun deelname werd bevestigd. Deze gemeenten zullen de komende vier jaar beweeginterventies gaan realiseren; als onderdeel van het lokale gezondheidsbeleid. In die brief is ook nadere informatie gegeven over de achtergrond en doelstellingen van het beleid. Voor meer informatie kunt u kijken op de website www.nasb.nl.

In de Julibrief werd vermeld dat het ging om een tussenstand, aangezien er met meerdere gemeenten nog overleg gaande was. Dat heeft er inmiddels toe geleid dat ook met de gemeenten Cuijk, Rozenburg, Venlo en Eindhoven overeenstemming is bereikt, zij zullen vanaf september worden bevoorschot. Daarnaast is er overleg gaande met nog een aantal gemeenten. Omdat dat overleg nog niet is afgerond, vermelden we deze gemeenten onder voorbehoud. Mocht er voor 1 oktober 2008 overeenstemming worden bereikt, dan zullen ook deze gemeenten nog in 2008 worden bevoorschot.

De lijst met gemeenten (definitief en onder voorbehoud) staat vermeld in bijlage 10 van deze circulaire.

7.6. Taalcoaches

De minister van WWI is voornemens om in het kader van het Deltaplan inburgering middelen aan gemeenten beschikbaar te stellen voor het opzetten van projecten voor taalcoaches.

Taalcoaches zijn vrijwilligers die de inburgeraar helpen bij het leren van de Nederlandse taal, bijvoorbeeld door het samen oefenen met de taal of het gezamenlijk ondernemen van activiteiten.

In 2008 werden 50 gemeenten uitgenodigd om in te schrijven voor de vorming van een aantal 'taalkoppels'. Per taalkoppel is een bedrag van € 750 beschikbaar. Aan 47 gemeenten is in totaal een bedrag van € 8,43 miljoen toegekend. Het beschikbare bedrag wordt in 4 tranches uitgekeerd, te weten: 50% in 2008, 30% in 2009, 10% in 2010 en 10% in 2011.

In de bijlage 11 staat welke gemeenten dit bedrag uitgekeerd krijgen.

Kleinere gemeenten (niet-G50) krijgen een mogelijkheid om vanaf 2009 middelen te ontvangen ten behoeve van de organisatie van vrijwillige taalcoaches voor inburgeraars. In het najaar 2008 ontvangen zij hierover informatie van VROM/WWI en kunnen zij zich inschrijven.

7.7. Tijdbeleid

Zoals aangekondigd in de mei circulaire is op 26 mei 2008 de groep koplopers op het terrein van Tijdbeleid uitgebreid met de gemeenten Alphen a/d Rijn, De Marne, Geldermalsen, Halderberge, Hengelo, Leeuwarden, Maarssen en Zaanstad. Voor deze gemeenten is in 2008 een bedrag van in totaal € 0,4 miljoen beschikbaar. In 2009 wordt met maximaal 11 koplopers een convenant afgesloten op het gebied van tijdbeleid. Koplopers ambiëren een hoge flexibiliteit in het aanbod van dienstverlening onder meer door het verruimen van openings- en arbeidstijden en gaan het gesprek aan met zorg- en dienstverleners binnen de gemeente over hun dienstverlening.

Het College van B&W dient voor december 2008 aan te geven of de gemeente een aanvraag zal indienen voor het koploperschap dat van start gaat in september 2009. De definitieve aanvraag voor het koploperschap wordt ingediend voor 30 juni 2009. De Minister van OCW neemt een gelijktijdige beslissing op aanvragen met betrekking tot soortgelijke ambities op basis van een vergelijking van hun geschiktheid om bij te dragen aan de doelstellingen van deze aanpak.

De aanvraag wordt voorzien van;

- a. Een ingevulde Fleximeter;
- b. Een burgerraadpleging;
- c. Een beschrijving van de ambities van de gemeente op minimaal drie themagebieden van de Fleximeter;
- d. De manier waarop de regierol en landelijke voorbeeldrol wordt ingevuld.

De minister van OCW beoordeelt de aanvragen op basis van:

1. de wijze waarop ze bijdragen aan de doelstellingen van het Tijdbeleid (zie meicirculaire).
2. de mate waarin de ambities bijdragen aan de overbrugging van het hiaat tussen de uitkomsten van de Fleximeter en de burgerraadpleging;
3. de mate van landelijke spreiding van de aanvragende gemeenten, waarbij in eerste instantie maximaal drie gemeenten per provincie als koploper worden aangemerkt. (Gemeenten die in

Drenthe en Zeeland zijn uitgesloten omdat deze provincies in samenwerking met de gemeenten het koploperschap reeds zijn aangegaan).
De omvang van de decentralisatie-uitkering vind u in bijlage 12.

7.8. Voorkomen en tegengaan van polarisatie en radicalisering

Op 27 augustus 2007 heeft het kabinet het actieplan Polarisatie en Radicalisering aan de Tweede Kamer aangeboden. Belangrijkste onderdeel van dit actieplan is ondersteuning en stimulering van de aanpak van polarisatie en radicalisering op lokaal niveau. Hiervoor is in de jaren 2007 – 2011 in totaal € 17 mln. beschikbaar op basis van co-financiering. De wijze van ondersteuning en stimulering van de aanpak op lokaal niveau geschiedt via het Gemeentefonds in de vorm van een decentralisatie-uitkering polarisatie en radicalisering. In 2008 wordt deze aan 16 gemeenten uitgekeerd. Hiermee worden 21 gemeenten bereikt, aangezien één gemeente van de mogelijkheid gebruik heeft gemaakt om namens meerdere gemeenten een plan van aanpak in te dienen. Verder heeft een aantal gemeenten ook voor meerdere jaren financiën aangevraagd. In de bijlage 13. vindt u een overzicht van de gemeenten en bedragen per jaar.

De plannen van de 21 gemeenten om polarisatie en radicalisering tegen te gaan, sluiten goed aan bij de beleidsspeerpunten op nationaal niveau. Ze richten zich niet alleen op preventie, maar ook op pro-actie en repressie. Bij preventie gaat het bijvoorbeeld om het aanbieden van opvoedondersteuning aan ouders van risico-jongeren, trainen van docenten in het aangaan van dialoog met radicale jongeren, maar ook om het bevorderen van interactie tussen verschillende bevolkingsgroepen. Op het gebied van pro-actie zijn vooral plannen gehonoreerd die zich richten op het systematisch samenbrengen van signalen van polarisatie en radicalisering (bijv. een meldpunt), gekoppeld aan een gecoördineerde integrale aanpak. Als het om individuele gevallen gaat, is deze integrale aanpak altijd maatwerk. Dit houdt vaak een combinatie in van repressie en het aanbieden van zorg.

Gemeenten kunnen ook in 2009, 2010 en 2011 hun plannen van aanpak indienen om in aanmerking te komen voor de decentralisatie-uitkering. Aanvragen dienen voor 1 juli van het betreffende jaar te worden ingediend. Meer informatie over de wijze van aanvragen kunt u verkrijgen bij het programmateam Polarisatie en Radicalisering (saskia.tempelman@minbzk.nl). Vanaf oktober is het Kennis- en Adviescentrum Polarisatie en Radicalisering actief en kunt u op de website voor informatie terecht. Op het Veiligheidscongres in november wordt een Innovatieprijs uitgereikt voor het beste gemeentelijk project op dit terrein. Mocht u menen dat uw gemeente hiervoor in aanmerking komt, dan kunt u dit via de site van het Veiligheidscongres aanmelden.

7.9. Veilige en respectvolle publieke taak

Op 26 oktober 2007 heeft het kabinet het programma Veilige Publieke Taak aan de Tweede Kamer aangeboden. Een belangrijk onderdeel van dit programma is de ondersteuning en stimulering van de werkgevers met een publieke taak waardoor zij (beter) in staat zijn de aanpak van agressie en geweld vorm te geven. Daarom voorziet het Rijk op lokaal niveau in een gedeeltelijke financiering van de totstandkoming, invoering en borging van veiligheidsbeleid op het gebied van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak

De wijze van ondersteuning en stimulering van de aanpak op lokaal niveau geschiedt via het Gemeentefonds in de vorm van een decentralisatie-uitkering Veilige en respectvolle publieke taak. Hiervoor is in de jaren 2008 – 2010 in totaal € 1,25 mln. beschikbaar. In 2008 wordt € 100.000 -, aan de gemeente Amsterdam uitgekeerd voor de implementatie van beleid t.a.v. agressie en geweld beleid en de incidentenregistratie.

Gemeenten kunnen ook in 2009 en 2010 projectvoorstellen indienen om in aanmerking te komen voor de decentralisatie-uitkering. Aanvragen dienen voor 1 juli van het betreffende jaar te worden ingediend. Meer informatie over de wijze van aanvragen kunt u verkrijgen via onze website www.veiligepublieketaak of bij het programmateam Veilige Publieke Taak (aleydis.kenney@minbzk.nl).

7.10. Wijkactieplannen

Door het kabinet is bij voorjaarsnota 2008 € 300 miljoen extra ter beschikking gesteld voor het wijkenbeleid. € 157 miljoen daarvan is bestemd voor de medefinanciering van de wijkactieplannen in de 40 aandachtswijken, zoals benoemd in het kader van het Actieplan Krachtwijken. Gezien het feit dat gemeenten pas in de loop van 2008 van start gaan respectievelijk zijn gegaan met de uitvoering van de wijkactieplannen, zal in 2008 € 40 miljoen via de decentralisatie-uitkering van het gemeentefonds ter beschikking komen van de betrokken 18 gemeenten met één of meer van de 40 aandachtswijken. In 2009 en 2010 betreft het jaarlijks € 58,5 miljoen, welke via de decentralisatie-uitkering van het GF ter beschikking van de 18 gemeenten komt. Bij de verdeling van deze middelen over de 40 wijken is dezelfde bedragverhoudingen (bedrag per inwoner gebaseerd op zwaartefactoren van de problematiek in de wijk x aantal inwoners) toegepast als gebruikt is bij de indicatieve toerekening van de € 250 miljoen corporatie-inzet in de 40 aandachtswijken.

Met de brief van de minister van Wonen, Wijken in Integratie (WWI) van 10 juli j.l. (kenmerk DGWWI/W2008061861) zijn de 18 betrokken gemeenten nader geïnformeerd over de voor het wijkenbeleid ter beschikking komende financiële middelen, inclusief de bedragverdeling over de wijken.

Aan de beschikbaarstelling van de bedragen aan gemeenten worden geen nadere voorwaarden verbonden dan dat de minister van Wonen, Wijken en Integratie (WWI) ervan uitgaat dat de bedragen door de betrokken gemeenten ingezet worden ten behoeve van de medefinanciering van de wijkactieplannen in de 40 aandachtswijken. Dit naast de inzet door gemeenten van de extra middelen uit de doeluitkeringen van de departementen (zie de brief van 1 februari 2008 van de minister van WWI, kenmerk DGWWI/W2008002440), de eigen gemeentemiddelen, de additionele inzet van de corporaties en de inzet van andere partijen in de wijkenaanpak. In de jaarlijkse bestuurlijke overleggen met gemeenten over de voortgang van de uitvoering van de wijkactieplannen zal door de minister van WWI de voortgang van de besteding van de extra wijkenmiddelen aan de orde gesteld worden.

De omvang van de decentralisatie-uitkering voor uw gemeente vindt u in bijlage 9.

7.11. Deltaplan Inburgering

Vanuit het Deltaplan inburgering is de minister van WWI voornemens om in 2008 een bedrag van € 2,4 miljoen beschikbaar te stellen aan 48 gemeenten (€ 0,05 miljoen per gemeente) ten behoeve van de uitvoering van een zogenaamde inburgeringsagenda. De bijdrage is voor 2008 en wordt eenmalig verstrekt in de vorm van een decentralisatieuitkering.

In de bijlage.14 staat welke gemeenten dit bedrag uitgekeerd krijgen.

7.12. Uitvoeringskosten Inburgering

Zoals u bij julibrief is bericht, is de minister voor WWI voornemens de uitvoeringskosten voor de Wet inburgering naar het gemeentefonds over te hevelen. Het gaat daarbij om de volgende bedragen:

Overzicht middelen (in miljoenen Euro's) uitvoeringskosten inburgering					
	2009	2010	2011	2012	2013
Uitvoeringskosten inburgering	23,830	63,547	63,547	50,430	50,430

In 2009 is het bedrag lager omdat de middelen dan alleen bestemd zijn voor niet- G 31 – gemeenten , daarom krijgt de uitkering in 2009 de vorm van een integratie-uitkering. De G 31 gemeenten krijgen de middelen dan nog via de BDU – SIV. Vanaf 2010 krijgen alle gemeenten deze middelen en zal het in de vorm van de algemene uitkering verstrekt worden.

Vanaf 2010 wordt er structureel € 50,430 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Gelet op de gewenste volumeverhoging van het aantal inburgeringsvoorzieningen op grond van het Deltaplan inburgering in 2010 en 2011, zal het bedrag aan uitvoeringskosten in deze jaren met € 13,117 miljoen opgehoogd worden als deze volumeverhoging bereikt lijkt te worden. Kabinet en VNG zullen gezamenlijk bezien wat de verwachtingen zijn. U wordt bij de meicirculaires in respectievelijk 2009 en 2010 over de uitkomsten bericht.

De middelen worden verdeeld via een vast bedrag van € 30.000 per gemeente, vermeerderd met een variabel deel, te verdelen via de maatstaf minderheden.

Overigens is de uitkering van deze middelen afhankelijk van de inwerkingtreding van de Wet participatiebudget per 1 januari 2009. Mocht deze datum niet worden gehaald dan zal de vergoeding voor de uitvoeringskosten in 2009 nog onderdeel uitmaken van het inburgeringsbudget.

De omvang van de integratie-uitkering voor uw gemeente vindt u in bijlage 15.

7.13. Participatie van vrouwen uit etnische minderheden

Om de maatschappelijke participatie van vrouwen uit etnische minderheden te bevorderen stelt de minister van OCW van € 2,7 miljoen beschikbaar via de decentralisatie uitkering van het gemeentefonds. Met 18 gemeenten zijn afspraken gemaakt. Deze koplopergemeenten ontvangen elk € 0,15 miljoen verdeeld over de jaren 2008 t/m 2011. In 2008 gaat het in totaal om een bedrag van € 0,413 miljoen, in 2009 en 2010 € 0,9 miljoen en in 2011 € 0,487 miljoen.

Gemeenten die sinds juni deelnemen en in 2008 € 29.167 ontvangen:

Amersfoort,Arnhem,Eindhoven,Enschede,Groningen,Hengelo,Leeuwarden,Sittard-Geleen en Zeist.

In 2009, 2010 en 2011 ontvangen deze gemeenten respectievelijk € 50.000, € 50.000 en € 20.833.

Gemeenten die sinds september deelnemen en in 2008 € 16.667 ontvangen:

Zaanstad,Deventer,Haarlem,Den Bosch,Lelystad,Dordrecht,Tilburg,Gouda en Venlo.

In 2009, 2010 en 2011 ontvangen deze gemeenten respectievelijk € 50.000, € 50.000 en € 33.333.

7.14. Pilots gemengde scholen

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt in de jaren 2008 t/m 2011 via het gemeentefonds in totaal 0,55 miljoen per jaar beschikbaar aan de G4 en de gemeenten Eindhoven, Deventer en Nijmegen. De middelen zijn bedoeld voor het uitvoeren van pilots om na te gaan welke maatregelen het meest effectief zijn om de segregatie in het basisonderwijs tegen te gaan. Het gaat om maatregelen zoals het werken met vaste aanmeldmomenten voor het basisonderwijs, het hanteren van dubbele wachtlijsten, het ondersteunen van ouder initiatieven etc. Ook wordt in de pilots het concept van de vriendschapsscholen uitgewerkt waarbij de contacten tussen allochtone en autochtone leerlingen worden vergroot.

Het gaat volgens de volgende verdeling

Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag ontvangen vanaf 2008 t/m 2011 € 0,1 mln. per jaar
Eindhoven, Deventer, Nijmegen ontvangen vanaf 2008 t/m 2011 € 0,05 mln. per jaar.

7.15. Cultuurparticipatie

Het Actieplan Cultuurbereik wordt met ingang van 2009 beëindigd. Daarvoor in de plaats komt de Regeling cultuurparticipatie provincies en gemeenten 2009–2012. Hierover zijn op 2 april 2008 bestuurlijke afspraken gemaakt tussen de minister van OCW, het IPO en de VNG. De regeling is bedoeld voor de provincies en voor de 35 gemeenten die per 1 januari 2007 meer dan 90.000 inwoners hebben en/of cultuurconvenantgemeente zijn (zie bijlage voor een overzicht). Zij komen in aanmerking voor een bijdrage van € 1,13 (voor de G4, Arnhem, Eindhoven, Enschede, Groningen en Maastricht) dan wel € 0,79 per inwoner (voor de overige gemeenten en voor de provincies).

De regeling wordt uitgevoerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP). De missie van dit fonds is dat iedere Nederlander, te beginnen met jongeren, in aanraking komt met een cultuurdiscipline, zodat een culturele loopbaan mogelijk wordt. De centrale doelen die de missie ondersteunen, zijn dat meer mensen meedoen aan cultuur en dat er betere faciliteiten en ondersteuning voor hen beschikbaar komen. Om deze doelstellingen te realiseren, zijn er drie programmalijnen bepaald, te weten: amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur en drie doorsnijdende thema's: diversiteit, vernieuwing en verankering.

Op basis van de regeling kunnen gemeenten tot 15 november 2008 bij het FCP een verklaring tot deelname indienen. Hierin geven zij aan de rijksmiddelen voor de stimulering van cultuurparticipatie en mee te werken aan kennisuitwisseling en –verankering, jaarlijkse beleidsmatige monitoring, evaluatie van de regeling en onderzoek. Deze verklaring dient te zijn voorzien van een vierjarenprogramma met een sterkte-zwakte analyse, een daarop gebaseerde inhoudelijke visie plus de beoogde doelen en resultaten voor de programmalijnen en de doorsnijdende thema's.

Uiterlijk begin 2009 ontvangt elke gemeente het oordeel van het FCP over de ingediende verklaring. Bij akkoord van het FCP is deze brief opgesteld mede namens de fondsbeheerders. Met deze brief heeft de gemeente zekerheid over de rijksmiddelen die voor cultuurparticipatie in 2009-2012 ter beschikking worden gesteld als decentralisatie-uitkering in

het gemeentefonds. Voor gemeenten is voor deze periode in totaal een bedrag beschikbaar van € 23.138.896.

De omvang van de decentralisatie-uitkering voor uw gemeente vindt u in bijlage 16.

7.16. Amendement Tang/Spekman

Bij Voorjaarsnota heeft de Tweede Kamer via het amendement Tang/Spekman € 50 miljoen extra voor armoedebestrijding beschikbaar gesteld. De Kamer geeft aan dat het van belang is extra aandacht te besteden aan de financiële positie van mensen met de laagste inkomens. De middelen zijn daarom bedoeld om huishoudens met een laag inkomen eenmalig via de gemeenten extra te ondersteunen met een bedrag van 50 euro. Gemeenten krijgen deze middelen via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds. Als verdeelsleutel voor de uitkering geldt het aantal huishoudens met een inkomen onder 120% van het sociaal minimum. Over de precieze uitvoering van het amendement voeren Rijk en VNG nog overleg. Hierover zullen gemeenten op een later tijdstip uitgebreid worden geïnformeerd. De omvang van het amendement Tang/Spekman voor uw gemeente vindt u in bijlage 6.

7.17. Preventiebudget

Voor het preventiebudget voor problemen in wijken buiten de 40 aandachtswijken wordt in de periode 2009-2010 een budget van € 60 miljoen vrijgemaakt. Dit budget wordt in twee tranches opengesteld voor projectaanvragen.

Aan de in te dienen aanvragen zijn bij brief van 26 november 2007 (TK, vergaderjaar 2007-2009, 30995, nr. 33) een aantal voorwaarden gesteld. Hieronder zijn deze voorwaarden nog eens kort weergegeven. In het najaar van 2008 zult u nader geïnformeerd worden over de nadere uitwerking van deze voorwaarden.

- Allereerst dient het te gaan om wijken met substantiële en cumulatieve problemen op meerdere terreinen van de wijknaankpak op het gebied van wonen, werken, leren en opgroeien, integreren en veiligheid.
- Gemeenten die een beroep willen doen op het preventiebudget moeten een plan maken op wijkniveau met corporaties en andere relevante (lokale) partijen.
- De gemeente, corporatie en eventuele andere (lokale) partijen dienen mede te investeren in het plan in de wijk. Deze investeringen moeten inzichtelijk zijn. Gemeenten kunnen voor deze investeringen voor een financiële bijdrage vanuit het Rijk in aanmerking komen. De bijdrage is maximaal 50% van de totale kosten (onrendabele toppen en kosten van de sociale en economische activiteiten) van het totale plan tot een maximum van € 2 miljoen per plan.

Op basis van de aangenomen motie Van Bochove c.s. van 3 juli 2008 zullen de twee tranches van het preventiebudget als volgt ter beschikking gesteld worden. De eerste tranche van € 30 mln is voor de G31-gemeenten. De G31-gemeenten zijn hierover per brief van 10 juli 2008, DGWWI/W2008061861, geïnformeerd. De overige gemeenten komen in aanmerking voor de 2e tranche van € 30 mln. Zij worden in het najaar 2008 per brief geïnformeerd over de wijze waarop de tweede tranche van dit budget wordt opengesteld, de indieningsvoorwaarden en de voorwaarden voor toekenning van de beschikbare middelen. Gezien het beperkte budget zullen niet alle aanvragen kunnen worden gehonoreerd.

7.18. Arbeidsvoorwaarde lokaal bestuur

De Belastingdienst heeft onderzoek verricht naar het gebruik van dienstauto's bij gemeenten. Er zijn 38 grote en middelgrote gemeenten geselecteerd om onderzoek te doen naar het gebruik van dienstauto's door de lokale bestuurder(s). Dit onderzoek is afgerond. Dit heeft bij een aantal gemeenten tot naheffingen geleid. Het kabinet zal besluiten of het de gemeenten wil compenseren voor de fiscale bijtelling voor het gebruik van de dienstauto in de jaren 2002-2005. Als het kabinet besluit tot compensatie voor de belastingheffing, zal aan de gemeenten worden verzocht aan te geven of een naheffing is opgelegd, en zo ja, voor welk bedrag. Indien tot compensatie wordt besloten, zal dit geschieden door middel van een decentralisatie-uitkering in het gemeentefonds, gericht op die gemeenten waar naheffing heeft plaatsgevonden. Het streven is die decentralisatie-uitkering nog dit jaar tot uitbetaling te laten komen.

7.19. Stemmachines

Het kabinet heeft naar aanleiding van het rapport van de Adviescommissie Inrichting verkiezingsproces besloten dat er niet meer elektronisch gestemd zal worden bij de verkiezingen die onder de werking van de Kieswet vallen. Over de eventuele financiële consequenties van deze beslissing is in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van 9 april 2008 gesproken. Dit mede naar aanleiding van een inventarisatie van de VNG over de omvang van het restant aan boekwaarde van de NEDAP stemmachines die het eigendom zijn van de gemeenten. Van de zijde van de VNG is in het bestuurlijk overleg een indicatieve berekening betreffende het restant aan boekwaarde ingebracht die uitkomt op een bedrag van € 5,7 miljoen.

Gelet op deze conclusies heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de gemeenten gevraagd om een opgaven van de restant boekwaarde voor de stemmachines. Hoewel de inventarisatie nog niet is afgerond is de verwachting dat de totale restant boekwaarde binnen de door de VNG berekende € 5,7 mln. zal blijven.

Het ministerie van BZK is voornemens om deze vergoeding van maximaal € 5,7 mln. zo mogelijk in 2008 middels een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds aan de betreffende gemeenten uit te keren. Het ministerie van BZK zal in oktober deze gemeenten afzonderlijk informeren over het te vergoeden bedrag, het tijdstip en de wijze van uitbetaling.

7.20. Regeling Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK)

In de Juli brief gemeentefonds is bekendgemaakt dat de minister van VROM in totaal 35 miljoen euro beschikbaar stelt in het kader van structurele initiatieven voor duurzame en efficiënte energievoorziening en de reductie van broeikasgassen. Inmiddels zijn de eerste aanvragen in behandeling genomen en blijkt dat de beslissingen op die aanvragen pas vanaf 2009 tot een eventuele uitkering zullen leiden. De aanvraagtermijn loopt door tot 1-09-2009. Na de beoordeling wordt de verdeling bekendgemaakt via de gemeentefondscirculaires.

8. Financieel Beleid

8.1. Toelating tot artikel 12

Uit de vragen over het onderdeel artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet uit de junicirculaire 2008 blijkt, dat niet altijd geheel duidelijk is op welke wijze het gewogen gemiddelde percentage van de WOZ-waarde bij de onroerendezaakbelastingen voor de toelating tot artikel 12 moet worden berekend.

Deze berekening is als volgt:

$$(PEW \times WW + PGNW \times WNW + PENW \times WNW) / (WW + WNW + WNW)$$

waarbij:

PEW = percentage WOZ-waarde eigenaar woning;

PGNW = percentage WOZ-waarde gebruiker niet-woning;

PENW = percentage WOZ-waarde eigenaar niet-woning;

WW = waarde woningen;

WNW = waarde niet-woningen.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan 0,1138% (de toelatingseis voor 2009) dan voldoet een gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendekkendheid. Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentage WOZ-waarde.

Voor de berekening van het gemiddelde percentage WOZ-waarde voor de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

9. Overige mededelingen

9.1. Financieel Overzicht Gemeenten (FOG) 2009

Inleiding: samenvatting bevindingen kerncijfers

De afgelopen jaren verschijnt het Financieel Overzicht Gemeenten als onderdeel van de gemeentefondsbegroting. Het FOG geeft een terug- en vooruitblik op de gemeentefinanciën. Doel daarvan is om het bestuurlijk oordeel over de vraag of voldoende middelen tegenover de taken van gemeenten staan, te ondersteunen. Hierna volgt een samenvatting van de bevindingen van de kerncijfers uit de gemeentefondsbegroting 2009.

Terugblik 2003-2008

De terugblik in het FOG beslaat telkens een periode van 5 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. In de periode 2003-2008 is er ruimte geweest voor intensiveringen van in totaal € 2,3 miljard, na correctie voor inflatie, areaalontwikkelingen en taakmutaties. De grootste intensivering, zowel procentueel als absoluut, vond plaats op het Cluster Wegen en Water. Zichtbaar wordt ook dat gemeenten de intensiveringen vooral dekken uit de groei van inkomsten uit Overige Eigen Middelen (o.a. bouwgrondexploitatie) en de Algemene Uitkering.

Vooruitblik 2009-2011

De financiële ruimte in deze periode vertoont, net als in de vooruitblik in de vorige gemeentefondsbegroting en zoals te zien is in de tabel, in de eerste jaren een lichte stijging. In de jaren 2010 en 2011 slaat die om in een lichte daling, om vanaf 2012 weer een stijging te laten zien. Deze ontwikkeling heeft vooral te maken met de raming van de gemeentefondsaccessen over de betreffende periode. Op basis van het totaalbeeld, dat nader wordt toegelicht in het FOG, kan echter geconcludeerd worden dat de financiële ruimte voldoende is.

Tabel 9.1 De ontwikkeling van de kosten en de inkomsten (x € mln.)

	2008	2009	2010	2011	2012
Kostenontwikkeling	714	1.813	2.266	2.760	3.016
Inkostenontwikkeling	1.112	2.931	3.189	3.567	4.352
Financiële ruimte	398	1.118	922	807	1.336

9.2. Loon en prijsontwikkeling

Wij geven zoals gebruikelijk een indicatie voor de loon- en prijsontwikkeling die van invloed is op de overheidsuitgaven. De gegevens zijn afkomstig van het Centraal Planbureau (CPB). Het betreft macro-indicatoren, die een beeld geven van de algemene trendmatige ontwikkeling. Zij zijn met de nodige terughoudendheid toe te passen op individueel gemeentelijk niveau.

Tabel 9.2 geeft de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector: de prijsmutaties van de netto materiële overheidsconsumptie (goederen en diensten) en van de lonen en salarissen. Daarnaast wordt de prijsmutatie van het Bruto Binnenlandse Product (pBBP) vermeld. Deze indicator is voor het gemeentefonds van belang, omdat zij door het rijk op alle beleidsterreinen als deflator wordt gebruikt om de nominale uitgaven reëel te maken. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB (www.cpb.nl), met name de rubriek *CPB-Informatief* en de Macro Economische Verkenning 2009 (MEV 2009).

Tabel 9.2 Prijsmutaties per jaar 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
overheidsconsumptie				
- netto materiële consumptie	1,30%	3,80%	2,50%	3,75%
- lonen en salarissen	1,6%	2,4%	4,25%	4,50%
algemene prijsontwikkeling				
- prijsmutatie BBP	1,70%	1,50%	2,25%	3,50%

Bron: MEV 2009.

De algemene uitkering wordt gebruikelijk in lopende prijzen weergegeven. Ook de uitkeringsfactor luidt dus in lopende prijzen. Voor een vertaling van de meerjarige uitkeringsfactor in constante prijzen verwijzen wij naar tabel 6.2.2. in deze circulaire.

9.3. Hervreiding wegenbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2008 en 2009 respectievelijk 3,4% en 5,3%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet hervreiding wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegzorg (Stb.1994, 427). Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het Centraal Planbureau.

De berekening is voor 2008 definitief en voor 2009 voorlopig. Ze volgt de formule $(a+b)*c$, waarin a staat voor het bedrag van de uitkering in het voorafgaande jaar, b voor een bedrag ter grootte van 3,125% van de uitkering in 1993 (de vaste verhoging volgens artikel 21, lid 4) en c voor de uitkomst van de berekening $(100 + ..)/100$ (de groeifactor). Deze laatste factor wordt op grond van artikel 22, lid 5 bepaald door de nominale component, een percentage dat volgens een vaste methode wordt afgeleid van de prijsstijging van de overheidsconsumptie. Voor het jaar 2008 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 3,4%. Dit is het saldo van de raming voor 2008 (naar huidig inzicht 3,1%) en de nacalculatie over 2007 (0,3%). Voor het jaar 2009 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 5,3%. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2009.

9.4. De wet fido (financiering decentrale overheden)

Er zijn wijzigingen op de wet fido in voorbereiding (TKstukken 2007/8, 31 360). Hierover is een aparte circulaire verschenen (nr. 2008-67544, dd 4 maart 2008). De Tweede Kamer wil de wijzigingsvoorstellen in week 40 plenair behandelen.

Een vraag die op dit moment vooral bij gemeenten speelt is: moet de ruimte onder de renterisiconorm voor 2009 en volgende jaren worden berekend volgens de oude of de nieuwe methode?

Het streven is gericht op invoering van de wijzigingen per 1 januari 2009. De parlementaire behandeling zal daar uitsluitel over geven. De onzekerheid die er nu is, is alleen weg te nemen door berekening volgens beide methoden.

Uitgangspunt voor de wijziging van de renterisiconorm is versimpeling. Alleen als de uitkomst van de nieuwe methode ongunstig afwijkt van de oude methode, kan er een probleem zijn (a) bij invoering van de nieuwe renterisiconorm per 1-1-2009 (b) en indien in dat geval een stappenplan gewenst is om gefaseerd te voldoen aan de nieuwe renterisiconorm. In dat geval is contact nodig met de toezichthouder.

Verder is in contacten met gemeenten gewezen op een fout in Modelstaat A bij voornoemde circulaire, waarin staat dat de kasgeldlimiet betrekking heeft op het begrotingstotaal van het voorafgaande jaar; dat moet zijn het lopende jaar (blz 11 van de voornoemde circulaire, op één na laatste zin).

9.5. Europese Dienstenrichtlijn, leges en kruissubsidiëring

In paragraaf 7.3 van de meicirculaire 2008 werd aandacht geschonken aan de consequenties van de Dienstenrichtlijn voor de Nederlandse manier van legesheffing. Een nadere uitwerking van deze consequenties voor de berekening van legesheffingen voor specifieke vergunningstelsels die onder de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn vallen, vindt plaats in overleg met de projectgroep implementatie Dienstenrichtlijn (EZ, Justitie en BZK) en de koepelorganisaties van decentrale overheden. In ieder geval wordt u via de Handreiking kostentoe rekening leges en tarieven hier nader over geïnformeerd

BIJLAGEN

Septembercirculaire gemeentefonds van 2008

Bijlage 1

Verdeeltabellen 2008 en 2009

Tabel 1: Verdeeltabel 2008 (stand september 2008; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2008 (stand mei 2008)	wijzigingen sinds mei 2008	bedragen per eenheid 2008
OZB (woning eigenaar, eenheden van € 2500)	-2,25		-2,25
OZB (niet woningen gebruiker, eenheden van € 2500)	-2,40		-2,40
OZB (niet woningen eigenaar, eenheden van € 2500)	-2,98		-2,98
inwoners	128,54		128,54
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in miljoenen) ¹	218,40	93,60	312,00
jongeren	220,27		220,27
ouderen	80,37		80,37
ouderen 75-85 jaar	26,67		26,67
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	87,52		87,52
huishoudens met laag inkomen (drempel)	355,95		355,95
bijstandsontvangers	1.453,86		1.453,86
ABW schaalnadeel	113.374,14		113.374,14
ABW schaalvoordeel	3.746,39		3.746,39
uitkeringsontvangers	106,98		106,98
minderheden	304,15		304,15
eenouderhuishoudens	141,27		141,27
klantenpotentieel lokaal	51,19		51,19
klantenpotentieel regionaal	15,27		15,27
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	420,97		420,97
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	31,05		31,05
land *% slechte grond	-2,20		-2,20
land *bodemfactor gemeente	26,10		26,10
binnenwater	36,78		36,78
buitenwater	22,93		22,93
oppervlak bebouwing	472,35		472,35
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.257,03		3.257,03
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.619,57		1.619,57
woonruimten	165,90		165,90
woonruimten *bodemfactor kern	26,46		26,46
woonruimten *% slechte grond	24,26		24,26
opp. historische kernen, <40 ha	3.167,51		3.167,51
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.845,46		6.845,46
opp. historische kernen, >64 ha	15.381,17		15.381,17
lengte historisch water	14,71		14,71
bewoonde oorden 1930	30,80		30,80
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	17.656.399,71		17.656.399,71
ISV (b)	11.059.052,24		11.059.052,24
omgevingsadressendichtheid (OAD)	62,53		62,53
OAD *% slechte grond	0,41		0,41
oeverlengte * bodemfactor gemeente	6,76		6,76
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,46		3,46
kernen	8.890,17		8.890,17
kernen *bodemfactor buitengebied	14.688,30		14.688,30
bedrijfsvestigingen	103,59		103,59
vast bedrag voor iedere gemeente ²	247.664,13		247.664,13
vast bedrag voor Amsterdam	187.511.872,87	135.730,37	187.647.603,24
vast bedrag voor Rotterdam	104.523.222,34	2.383.378,03	106.906.600,37
vast bedrag voor Den Haag	80.430.747,66	135.730,37	80.566.478,03
vast bedrag voor Utrecht	44.473.508,15	135.730,37	44.609.238,52
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	1.585.065,00		1.585.065,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,466	0,007	1,473

¹ zie §4.6

² Vanaf 2006 ontvangt Baarle Nassau twee maal het vaste bedrag.

Tabel 2: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster (in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2008

maatstaven	wijzigingen sinds sep. 2007	alge- mene mutaties	cluster wegen en water	cluster OOV	ontwik- keling uitk.basis
OZB waarde niet woningen (in mln)	93,60			93,60	
vast bedrag voor Amsterdam	135.730,37			135.730,37	
vast bedrag voor Rotterdam	2.383.378,03		2.247.647,66	135.730,37	
vast bedrag voor Den Haag	135.730,37			135.730,37	
vast bedrag voor Utrecht	135.730,37			135.730,37	
uitkeringsfactor	0,007	0,005			0,002

Tabel 3: Verdeeltabel 2009 (stand september 2008; bedragen in € in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2009 (stand mei 2008)	wijzigingen sinds mei 2008	bedragen per eenheid 2009
OZB (woning eigenaar)	-0,0884%		-0,0884%
OZB (niet woningen gebruiker)	-0,0962%		-0,0962%
OZB (niet woningen eigenaar)	-0,1194%		-0,1194%
inwoners	128,82	0,57	129,39
kernen met minstens 500 adressen	28.180,76		28.180,76
OZB waarde niet woningen (in mln)	218,40	93,60	312,00
jongeren	220,22	0,16	220,38
ouderen	80,37	0,43	80,80
ouderen 75-85 jaar	26,67	0,13	26,80
wadden, t/m 2500 inwoners	189,02		189,02
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	147,72		147,72
wadden, vanaf 7501 inwoners	32,56		32,56
huishoudens met laag inkomen	87,26	0,02	87,28
huishoudens met laag inkomen (drempel)	357,28	1,10	358,38
bijstandsonvangers	1.523,20	0,75	1.523,95
ABW schaalnadeel	112.512,35		112.512,35
ABW schaalvoordeel	3.715,56		3.715,56
uitkeringsontvangers	104,92	0,43	105,35
minderheden	299,85	0,78	300,63
eenouderhuishoudens	141,27	0,68	141,95
klantenpotentieel lokaal	51,19	0,01	51,20
klantenpotentieel regionaal	15,26	0,03	15,29
leerlingen (V)SO	315,82		315,82
leerlingen VO	433,31		433,31
extra groei leerlingen VO	221,81		221,81
extra groei jongeren	169,94		169,94
land	32,08	-0,14	31,94
land *% slechte grond	-2,20		-2,20
land *bodemfactor gemeente	26,82		26,82
binnenwater	37,50		37,50
buitenwater	22,93		22,93
oppervlak bebouwing	472,35		472,35
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	3.257,03		3.257,03
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	1.619,57		1.619,57
woonruimten	170,29	0,10	170,39
woonruimten *bodemfactor kern	26,46		26,46
woonruimten *% slechte grond	24,26		24,26
opp. historische kernen, <40 ha	3.167,51		3.167,51
opp. historische kernen, 40-64 ha	6.845,46		6.845,46
opp. historische kernen, >64 ha	15.381,17		15.381,17
lengte historisch water	14,71		14,71
bewoonde oorden 1930	30,80		30,80
hist.woningen in bewoonde oorden	87,70		87,70
ISV (a)	17.656.399,71		17.656.399,71
ISV (b)	11.059.052,24		11.059.052,24
omgevingsadressendichtheid (OAD)	62,53		62,60
OAD *% slechte grond	0,41		0,41
oeverlengte * bodemfactor gemeente	6,76		6,76
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	3,46		3,46
kernen	8.890,17	10,34	8.900,51
kernen *bodemfactor buitengebied	14.688,30		14.688,30
bedrijfsvestigingen	112,87		112,87
vast bedrag voor iedere gemeente ¹	246.359,68		246.359,68
vast bedrag voor Amsterdam	187.511.872,87	135.730,37	187.647.603,24
vast bedrag voor Rotterdam	104.523.222,34	587.295,95	105.110.518,29
vast bedrag voor Den Haag	80.430.747,66	135.730,37	80.566.478,03
vast bedrag voor Utrecht	44.473.508,15	135.730,37	44.609.238,52
vast bedrag Waddengemeenten	149.950,63		149.950,63
herindeling (per gemeente)	1.585.065,00		1.585.065,00
herindeling (per inwoner)	53,29		53,29
uitkeringsfactor	1,550	0,042	1,592

¹ Vanaf 2006 ontvangt Baarle Nassau twee maal het vaste bedrag.

Tabel 4: Wijzigingen bedragen per eenheid verdeelmaatstaven per cluster (in €) alsmede wijzigingen uitkeringsfactor voor 2009 ¹

maatstaven	wijzigingen september 2008	algemene mutaties	cluster zorg	cluster wegen en water	cluster OOV	cluster bestuursorganen	ontwikkeling uitk.basis
inwoners	0,57		0,16				0,41
OZB waarde niet woningen (in miljoenen)	93,60				93,60		
jongeren	0,16		0,16				
ouderen	0,43		0,43				
ouderen 75-85 jaar	0,13		0,13				
huishoudens met laag inkomen	0,02		0,02				
huishoudens met laag inkomen (drempel)	1,10		1,10				
bijstandsonvangers	0,75		0,75				
uitkeringsontvangers	0,43		0,43				
minderheden	0,78		0,78				
eenouderhuishoudens	0,68		0,68				
klantenpotentieel lokaal	0,01		0,01				
klantenpotentieel regionaal	0,03		0,03				
land	-0,14		0,01	-0,15			
woonruimten	0,10		0,10				
vast bedrag voor Amsterdam	135.730,37				135.730,37		
vast bedrag voor Rotterdam	587.295,95			451.565,58	135.730,37		
vast bedrag voor Den Haag	135.730,37				135.730,37		
vast bedrag voor Utrecht	135.730,37				135.730,37		
uitkeringsfactor	0,042	0,045					-0,003

¹ Inclusief de doorwerking van mutaties op het jaar 2008 (zie tabel 2).

Bijlage 2

**Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor 2009,
gegroepeerd naar cluster**

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2009, gegroepeerd naar cluster (bedragen in € in basis, stand september 2008)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster eigen inkomsten	-0,0884%	OZB (woningen eigenaar)
	-0,0962%	OZB (niet-woningen gebruiker)
	-0,1194%	OZB (niet-woningen eigenaar)
	-36,56	woonruimten
cluster werk en inkomen	39,80	huishoudens met laag inkomen
	55,65	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	1.377,22	bijstandsonvangers
	112.512,35	ABW schaalnadeel
	3.715,56	ABW schaalvoordeel
	1,60	klantenpotentieel regionaal
	16,50	uitkeringsontvangers
	0,20	inwoners
6.952,91	vast bedrag voor iedere gemeente	
cluster maatschappelijke zorg	31,04	inwoners
	33,02	jongeren
	80,80	ouderen
	26,80	ouderen 75-85 jaar
	3,38	huishoudens met laag inkomen
	217,46	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	146,73	bijstandsonvangers
	88,85	uitkeringsontvangers
	148,96	minderheden
	2,37	klantenpotentieel lokaal
	5,72	klantenpotentieel regionaal
	1,42	land
	1,41	binnenwater
	19,25	woonruimten
	13,38	omgevingsadressendichtheid
	141,95	eenouderhuishoudens
	1.485,56	kernen
-177.567,75	vaste bedrag Amsterdam	
-177.258,66	vast bedrag Rotterdam	
-127.918,63	vast bedrag Den Haag	
-59.512,80	vast bedrag Utrecht	
6,88	leerlingen VO	
cluster educatie	1,63	inwoners
	187,36	jongeren
	81,28	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	315,82	leerlingen (V)SO
	426,43	leerlingen VO
	109,49	minderheden
	221,81	extra groei leerlingen VO
	169,94	extra groei jongeren
	1,67	klantenpotentieel regionaal
	5,03	land
	5,03	binnenwater
4,91	omgevingsadressendichtheid	
5.301,39	kernen	
cluster kunst en ontspanning	21,76	inwoners
	36,09	klantenpotentieel lokaal
	8,94	klantenpotentieel regionaal
	0,82	woonruimten
cluster groen	23,97	inwoners
	58,93	woonruimten
cluster VHROSV (exclusief correctiefactor)	44,10	huishoudens met laag inkomen
	21,49	minderheden
	2,70	land
	2,70	binnenwater
	32,14	woonruimten
	17.656.399,71	ISV (a)
	11.059.052,24	ISV (b)
	10,67	omgevingsadressendichtheid
	16.532,20	vast bedrag voor iedere gemeente
	31.215.284,21	vast bedrag Amsterdam
22.234.352,83	vast bedrag Rotterdam	
18.562.450,12	vast bedrag Den Haag	
8.623.455,13	vast bedrag Utrecht	
cluster oudheid	3.167,51	opp. historische kernen (alle groepen)
	30,80	bewoonde oorden 1930
	87,70	hist.woningen in bewoonde oorden
	0,69	woonruimten

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster riolering	-2,82	land
	-2,20	land * % slechte grond
	-22,69	woonruimten
	24,26	woonruimten * % slechte grond
	3,36	omgevingsadressendichtheid
	0,41	OAD * % slechte grond
cluster reiniging	-6,23	inwoners
	-13,48	woonruimten
cluster wegen en water	16,75	inwoners
	5,58	klantenpotentieel lokaal
	16,46	land
	26,82	land * bodemfactor gemeente
	26,92	binnenwater
	15,16	buitenwater
	3.257,03	opp. bebouwing kern * bodemfactor kern
	1.619,57	opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied
	8,20	woonruimten
	26,46	woonruimten * bodemfactor kern
	3.677,95	opp. historische kernen 40-64 ha
	12.213,66	opp. historische kernen >64 ha
	14,71	lengte historisch water
	18,10	omgevingsadressendichtheid
	6,76	oeverlengte * bodemfactor gemeente
	3,46	oeverlengte * dichtheid * bodemf. gemeente
	14.688,30	kernen * bodemfactor buiten kom
	14,98	bedrijfsvestigingen
	-5.457,58	vast bedrag voor iedere gemeente
	0,00	vast bedrag voor Rotterdam
cluster openbare orde en veiligheid	-0,29	inwoners
	28.180,76	kernen met minstens 500 adressen
	312,00	woz waarde niet woningen (in miljoenen)
	3,99	huishoudens met laag inkomen (drempel)
	6,43	minderheden
	1,06	klantenpotentieel lokaal
	2,52	klantenpotentieel regionaal
	2,04	land
	2,04	binnenwater
	7,77	buitenwater
	104,27	opp. bebouwing totaal
	41,85	woonruimten
	15,46	omgevingsadressendichtheid
	2.113,56	kernen
	7,05	bedrijfsvestigingen
	43.873,08	vast bedrag voor iedere gemeente
	135.730,37	vast bedrag Amsterdam
	135.730,37	vast bedrag Rotterdam
	135.730,37	vast bedrag Den Haag
	135.730,37	vast bedrag Utrecht
cluster fysiek milieu	4,67	inwoners
	-0,81	klantenpotentieel regionaal
	6,08	land
	-0,60	binnenwater
	368,08	opp. bebouwing totaal
	17,08	woonruimten
	1,71	omgevingsadressendichtheid
	81,49	bedrijfsvestigingen
5.956,97	vast bedrag voor iedere gemeente	
cluster bevolkingszaken	8,43	inwoners
	14,26	minderheden
	10.426,31	vast bedrag voor iedere gemeente
	842.498,75	vast bedrag Den Haag
cluster bestuursorganen	12,25	inwoners
	6,10	klantenpotentieel lokaal
	-4,35	klantenpotentieel regionaal
	16,85	woonruimten
	-4,99	omgevingsadressendichtheid
	125.792,97	vast bedrag voor iedere gemeente
	-124.451,24	vast bedrag Amsterdam
	-241.901,53	vast bedrag Rotterdam
	-168.544,45	vast bedrag Den Haag
	-83.119,98	vast bedrag Utrecht

(voortzetting op de volgende bladzijde)

	bedragen per eenheid	verdeelmaatstaven
cluster overig/ algemene ondersteuning	15,21	inwoners
	189,02	wadden t/m 2500 inwoners
	147,72	wadden 2500-7500 inwoners
	32,56	wadden >7500 inwoners
	47,31	woonruimten
	1,03	land
	9,35	bedrijfsvestigingen
	42.282,82	vast bedrag voor iedere gemeente
	156.598.607,65	vast bedrag Amsterdam
	83.159.595,28	vast bedrag Rotterdam
	61.322.261,87	vast bedrag Den Haag
	35.992.685,80	vast bedrag Utrecht
	149.950,63	vast bedrag Waddengemeenten
	1.585.065,00	herindeling (per gemeente)
	53,29	herindeling (per inwoner)

Bijlage 3

Volumina maatstaven 2008-2013

Volumina maatstaven 2008-2013

Tabel 1 bevat de volumina van de voornaamste dynamische maatstaven van het gemeentefonds. Deze vormen de grondslag voor de ramingen van de uitkeringsbasis en de uitkeringsfactoren van de jaren 2008 tot en met 2013.

Tabel 1 Volumina maatstaven 2008-2013 (ramingen september 2008)

Maatstaven	2008	2009	2010
- OZB ¹	646.328.540	1.692.864.351.023	1.717.593.706.626
- inwoners	16.405.399	16.457.285	16.507.398
- jongeren	3.940.450	3.925.473	3.908.209
- ouderen	2.414.826	2.472.105	2.534.529
- ouderen 75-85 jaar	826.806	835.046	845.018
- huishoudens met een laag inkomen	2.201.944	2.221.664	2.242.544
- bijstandsonvangers	295.622	283.427	282.183
- uitkeringsontvangers	1.221.462	1.227.387	1.207.100
- minderheden	1.226.715	1.237.336	1.248.873
- eenouderhuishoudens	466.370	472.466	477.476
- leerlingen (V)SO (gewogen)	367.834	382.306	393.570
- leerlingen VO (gewogen)	698.848	701.368	703.897
- oppervlakte bebouwing totaal	97.793	98.698	99.606
- woonruimten	7.592.911	7.660.911	7.732.911
- omgevingsadressendichtheid	14.118.769	14.282.591	14.454.652
- bedrijfsvestigingen	874.560	900.623	927.464

1 in 2008 is in eenheden van € 2.500.

Maatstaven	2011	2012	2013
- OZB	1.737.618.982.993	1.757.381.486.060	1.776.876.692.706
- inwoners	16.555.411	16.599.655	16.641.279
- jongeren	3.882.659	3.856.893	3.833.705
- ouderen	2.585.980	2.699.328	2.801.483
- ouderen 75-85 jaar	855.865	867.711	879.387
- huishoudens met een laag inkomen	2.259.364	2.275.894	2.292.134
- bijstandsonvangers	282.058	282.540	284.128
- uitkeringsontvangers	1.190.632	1.168.791	1.152.187
- minderheden	1.260.517	1.272.270	1.283.286
- eenouderhuishoudens	481.742	485.280	488.089
- leerlingen (V)SO (gewogen)	404.449	416.629	430.294
- leerlingen VO (gewogen)	706.435	708.982	711.538
- oppervlakte bebouwing totaal	100.526	101.455	102.392
- woonruimten	7.790.911	7.847.911	7.903.911
- omgevingsadressendichtheid	14.597.845	14.742.363	14.885.423
- bedrijfsvestigingen	954.644	982.977	1.012.119

Doorgaans zijn de volumemutaties van jaar tot jaar gebaseerd op de groei van de aantallen inwoners en woonruimten. Tabel 2 geeft een overzicht van de geraamde percentuele groei van deze maatstaven in de jaren 2008 tot en met 2013.

Tabel 2 Raming groeipercentages: inwoners en woonruimten 2008-2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
- inwoners	0,29%	0,32%	0,30%	0,29%	0,27%	0,25%
- woonruimten	0,88%	0,90%	0,94%	0,75%	0,73%	0,71%

Bijlage 4

Overzicht WMO uitkering 2008 per gemeente

Overzicht WMO 2008

Aa en Hunze	2.443.148	Boxtel	2.498.276	Geertruidenberg	1.604.132
Aalburg	774.454	Breda	15.721.573	Geldermalsen	1.765.157
Aalsmeer	1.906.405	Breukelen	1.133.448	Geldrop-Mierlo	3.251.621
Aalten	2.770.574	Brielle	1.030.460	Gemert-Bakel	2.153.421
Abcoude	595.819	Bronckhorst	3.455.853	Gennep	1.976.821
Achtkarspelen	2.558.469	Brummen	1.951.024	Giessenlanden	868.503
Alblasserdam	1.862.597	Brunssum	4.120.036	Gilze en Rijen	1.762.243
Albrandswaard	1.211.277	Bunnik	955.945	Goedereede	744.484
Alkemade	986.415	Bunschoten	1.017.192	Goes	4.354.352
Alkmaar	9.154.111	Buren	1.597.622	Goirle	1.498.015
Almelo	7.541.727	Bussum	3.790.496	Gorinchem	3.423.133
Almere	9.291.028	Capelle aan den IJssel	5.852.356	Gouda	6.017.926
Alphen aan den Rijn	4.949.292	Castricum	2.958.200	Graafstroom	543.735
Alphen-Chaam	618.534	Coevorden	3.581.935	Graft-De Rijk	472.603
Ameland	267.380	Cranendonck	1.544.237	Grave	1.077.049
Amersfoort	10.702.211	Cromstrijen	922.094	Groesbeek	2.096.981
Amstelveen	8.437.232	Cuijk	1.954.524	Groningen	15.710.198
Amsterdam	68.481.408	Culemborg	1.867.914	Grootegeest	957.125
Andijk	500.302	Dalfsen	1.850.751	Gulpen-Wittem	1.359.024
Anna Paulowna	922.531	Dantumadeel	1.944.187	Haaksbergen	1.862.102
Apeldoorn	15.356.270	De Bilt	4.737.431	Haaren	1.210.843
Appingedam	1.752.138	De Marne	1.185.740	Haarlem	15.997.662
Arcen en Velden	684.211	De Ronde Venen	2.125.867	Haarlemmerliede Spaarnw	447.827
Arnhem	13.932.756	De Wolden	2.187.575	Haarlemmermeer	7.672.302
Assen	6.097.855	Delft	8.686.024	Halderberge	2.356.298
Asten	1.282.917	Delfzijl	3.173.595	Hardenberg	4.481.481
Baarle-Nassau	674.628	Den Helder	5.666.087	Harderwijk	3.228.056
Baarn	3.306.011	Deurne	2.512.079	Hardinxveld-Giessendam	1.421.294
Barendrecht	2.211.145	Deventer	9.181.422	Haren	2.271.715
Barneveld	2.949.213	Diemen	1.859.871	Harenkarspel	1.162.206
Bedum	978.801	Dinkelland	1.936.043	Harlingen	1.573.905
Beek	1.796.892	Dirksland	713.546	Hattem	1.009.576
Beemster	784.166	Doesburg	1.086.476	Heemskerk	3.461.967
Beesel	1.054.306	Doetinchem	5.671.351	Heemstede	3.207.338
Bellingwedde	1.334.046	Dongen	1.874.962	Heerde	1.659.112
Bennebroek	652.951	Dongeradeel	2.486.534	Heerenveen	4.932.095
Bergambacht	727.328	Dordrecht	11.731.839	Heerhugowaard	3.058.311
Bergeijk	1.242.396	Drechterland	1.238.688	Heerlen	12.472.464
Bergen L	1.302.377	Drimmelen	1.996.677	Heeze-Leende	1.303.346
Bergen NH	3.158.335	Dronten	2.355.102	Heiloo	2.033.595
Bergen op Zoom	6.446.503	Druten	1.368.232	Helden	1.480.221
Berkelland	3.956.446	Duiven	1.571.415	Hellendoorn	2.982.887
Bernheze	1.933.092	Echt-Susteren	3.417.640	Hellevoetsluis	2.707.842
Bernisse	841.508	Edam-Volendam	1.782.041	Helmond	7.414.121
Best	1.806.089	Ede	8.192.238	Hendrik-Ido-Ambacht	1.431.195
Beuningen	1.531.546	Eemnes	486.919	Hengelo	8.381.612
Beverwijk	4.066.591	Eemsmond	1.856.389	Het Bildt	1.068.531
Binnenmaas	2.041.895	Eersel	1.477.367	Heumen	1.120.964
Bladel	1.286.623	Eijsden	848.066	Heusden	2.943.973
Blaricum	752.789	Eindhoven	21.977.711	Hillegom	1.876.801
Bloemendaal	1.595.483	Elburg	1.476.294	Hilvarenbeek	954.769
Boarnsterhim	1.480.193	Emmen	12.202.863	Hilversum	9.587.285
Bodegraven	1.321.034	Enkhuizen	1.751.794	Hof van Twente	3.262.716
Boekel	654.831	Enschede	16.378.685	Hoogeveen	5.715.220
Bolsward	1.097.387	Epe	3.351.493	Hoogezand-Sappemeer	4.234.601
Borger-Odoorn	2.440.340	Ermelo	2.680.036	Hoorn	5.889.960
Borne	1.696.773	Etten-Leur	3.022.465	Horst aan de Maas	2.150.461
Borsele	1.718.741	Ferwerderadiel	768.119	Houten	2.108.798
Boskoop	1.008.894	Franekeradeel	2.039.569	Huizen	3.477.916
Boxmeer	2.147.106	Gaasterlan-Sleat	1.049.473	Hulst	3.185.237

Overzicht WMO 2008

IJsselstein	1.971.510	Midden-Delfland	988.203	Reimerswaal	1.812.804
Jacobswoude	667.463	Mill en Sint Hubert	862.661	Renkum	4.154.793
Kampen	4.083.033	Millingen aan de Rijn	517.824	Renswoude	263.048
Kapelle	924.051	Moerdijk	2.772.152	Reusel-De Mierden	850.058
Katwijk	4.237.467	Montferland	2.871.343	Rheden	5.735.674
Kerkrade	6.643.861	Montfoort U	727.312	Rhemen	1.580.804
Kessel	358.829	Mook en Middelaar	653.096	Ridderkerk	4.579.974
Koggenland	1.343.044	Moordrecht	479.373	Rijnwaarden	872.022
Kollumerland en Nwkruiel	1.175.115	Muiden	517.469	Rijnwoude	1.098.874
Korendijk	727.977	Naarden	1.681.517	Rijssen-Holten	2.788.601
Krimpen aan den IJssel	2.200.853	Neder-Betuwe	1.430.975	Rijswijk	6.484.976
Laarbeek	1.565.521	Nederlek	1.315.974	Roerdalen	1.813.927
Landerd	1.022.035	Nederweert	1.195.053	Roermond	5.706.100
Landgraaf	4.448.483	Neerijnen	842.091	Roosendaal	7.075.640
Landsmeer	797.635	Niedorp	722.046	Rotterdam	67.194.158
Langedijk	1.587.118	Nieuwegein	4.091.003	Rozenburg	996.915
Lansingerland	2.154.121	Nieuwerkerk a/d IJssel	1.221.528	Rozendaal	145.549
Laren	1.350.072	Nieuwkoop	1.821.339	Rucphen	1.984.736
Leek	1.925.595	Nieuw-Lekkerland	523.196	Schagen	1.811.401
Leerdam	1.905.639	Nijefurd	1.094.305	Scheemda	1.461.746
Leeuwarden	10.383.645	Nijkerk	2.545.474	Schermer	341.580
Leeuwarderadeel	817.262	Nijmegen	15.362.499	Scherpenzeel	587.728
Leiden	9.633.459	Noord-Beveland	662.559	Schiedam	8.055.969
Leiderdorp	2.055.957	Noordenveld	2.974.289	Schiermonnikoog	150.428
Leidschendam-Voorburg	8.401.894	Noordoostpolder	3.883.896	Schijndel	1.713.445
Lelystad	4.929.477	Noordwijk	2.343.608	Schinnen	1.163.476
Lemsterland	1.061.428	Noordwijkerhout	1.349.760	Schoonhoven	972.627
Leudal	2.828.068	Nuenen c.a.	1.378.767	Schouwen-Duiveland	3.266.178
Leusden	1.929.765	Nunspeet	2.118.072	Sevenum	522.368
Liesveld	570.006	Nuth	1.536.579	's-Gravenhage	47.387.115
Lingewaal	700.483	Oegstgeest	1.639.291	's-Hertogenbosch	11.700.619
Lingewaard	2.865.077	Oirschot	1.154.608	Simpelveld	1.160.204
Lisse	1.813.423	Oisterwijk	2.185.563	Sint-Anthonis	983.104
Lith	428.813	Oldebroek	1.361.229	Sint-Michielsgestel	2.118.707
Littenseradiel	758.562	Oldenzaal	2.909.355	Sint-Oedenrode	1.300.719
Lochem	3.244.952	Olst-Wijhe	1.495.653	Sittard-Geleen	11.253.623
Loenen	656.621	Ommen	1.444.965	Skarsterlan	2.249.724
Loon op Zand	1.809.377	Onderbanken	817.197	Sliedrecht	2.827.393
Lopik	747.521	Oost Gelre	2.418.153	Slochteren	1.196.866
Loppersum	1.019.544	Oosterhout	4.239.203	Sluis	2.884.007
Losser	2.151.906	Oostflakkee	848.194	Smallingerland	5.879.984
Maarssen	2.555.752	Ooststellingwerf	2.799.066	Sneek	3.586.093
Maasbree	791.308	Oostzaan	687.137	Soest	4.326.566
Maasdonk	791.338	Opmeer	760.287	Someren	1.355.525
Maasdriel	1.700.490	Opsterland	2.737.594	Son en Breugel	1.218.513
Maasgouw	2.564.021	Oss	6.724.643	Spijkenisse	5.236.269
Maassluis	2.822.742	Oud-Beijerland	1.622.203	Stadskanaal	4.519.695
Maastricht	14.217.227	Oude IJsselstreek	3.692.926	Staphorst	848.796
Margraten	1.037.235	Ouder-Amstel	1.137.780	Stede Broec	1.564.400
Marum	791.815	Ouderkerk	599.179	Steenbergen	1.903.376
Medemblik	2.113.032	Oudewater	738.203	Steenwijkerland	4.352.826
Meerlo-Wanssum	506.230	Overbetuwe	2.744.110	Stein	2.683.502
Meerssen	1.722.136	Papendrecht	2.264.252	Strijen	768.104
Meijel	427.071	Pekela	1.716.072	Ten Boer	535.337
Menaldumadeel	1.126.789	Pijnacker-Nootdorp	2.051.073	Terneuzen	6.039.968
Menterwolde	1.144.928	Purmerend	7.370.582	Terschelling	389.733
Meppel	3.044.606	Putten	1.732.023	Texel	1.149.282
Middelburg	4.973.669	Raalte	2.914.774	Teylingen	2.355.764
Middelharnis	1.712.062	Reeuwijk	851.049	Tholen	2.049.628
Midden Drenthe	3.067.123	Reiderland	1.008.294	Tiel	3.214.993

Overzicht WMO 2008

Tilburg	18.194.419	Wormerland	1.209.615
Tubbergen	1.294.272	Woudenberg	897.876
Twenterand	2.647.306	Woudrichem	1.001.277
Tynaarlo	3.168.902	Wunseradiel	910.841
Tytsjerksteradiel	2.943.795	Wymbritseradiel	1.075.685
Ubbergen	1.002.783	Zaanstad	13.011.874
Uden	3.182.837	Zaltbommel	1.750.624
Uitgeest	715.895	Zandvoort	2.268.224
Uithoorn	2.067.160	Zederik	922.458
Urk	691.293	Zeevang	444.982
Utrecht	21.476.095	Zeewolde	759.978
Utrechtse Heuvelrug	5.003.364	Zeist	6.966.624
Vaals	1.164.305	Zevenaar	2.866.362
Valkenburg aan de Geul	1.939.268	Zevenhuizen-Moerkapell	757.942
Valkenswaard	2.957.107	Zijpe	750.117
Veendam	3.581.507	Zoetermeer	7.947.124
Veenendaal	4.859.878	Zoeterwoude	725.944
Veere	1.746.285	Zuidhorn	1.296.118
Veghel	2.548.295	Zundert	1.934.289
Veldhoven	3.404.704	Zutphen	4.692.158
Velsen	6.915.791	Zwartewaterland	1.456.911
Venlo	9.543.498	Zwijndrecht	4.504.467
Venray	3.150.806	Zwolle	9.623.832
Vianen	1.247.103		
Vlaardingen	8.717.911		
Vlagtwedde	2.312.757		
Vlieland	129.287		
Viissingen	5.320.802		
Vlist	743.684		
Voerendaal	1.141.342		
Voorschoten	2.048.861		
Voorst	2.297.481		
Vught	2.292.121		
Waalre	1.395.921		
Waalwijk	3.750.506		
Waddinxveen	1.869.525		
Wageningen	2.578.095		
Wassenaar	2.670.747		
Waterland	1.306.261		
Weert	4.196.583		
Weesp	1.775.605		
Werkendam	1.737.914		
Wervershoof	645.319		
West Maas en Waal	1.450.136		
Westerveld	2.028.527		
Westervoort	1.023.350		
Westland	6.920.846		
Weststellingwerf	3.008.718		
Westvoorne	1.061.710		
Wierden	1.624.388		
Wieringen	898.045		
Wieringermeer	1.103.699		
Wijchen	2.742.116		
Wijdmeren	1.871.399		
Wijk bij Duurstede	1.263.843		
Winschoten	2.891.836		
Winsum	1.053.317		
Winterswijk	3.160.555		
Woensdrecht	1.534.594		
Woerden	3.017.347		

Bijlage 5

Overzicht WMO uitkering 2009 per gemeente

Overzicht WMO 2009

Aa en Hunze	2.510.893	Breukelen	1.165.399	Geldrop-Mierlo	3.350.888
Aalburg	797.455	Brielle	1.059.566	Gemert-Bakel	2.228.881
Aalsmeer	1.956.922	Bronckhorst	3.553.038	Gennep	2.035.125
Aalten	2.857.735	Brummen	2.004.584	Giessenlanden	891.361
Abcoude	611.757	Brunssum	4.283.797	Gilze en Rijen	1.830.101
Achtkarspelen	2.644.082	Bunnik	984.080	Goedereede	765.545
Alblasserdam	1.917.367	Bunschoten	1.046.023	Goes	4.477.063
Albrandswaard	1.251.658	Buren	1.649.236	Goirle	1.579.234
Alkmaar	9.455.289	Bussum	3.892.922	Gorinchem	3.528.568
Almelo	7.788.411	Capelle aan den IJssel	6.077.129	Gouda	6.233.955
Almere	9.631.132	Castricum	3.041.255	Graafstroom	560.390
Alphen aan den Rijn	5.129.804	Coevorden	3.690.060	Graft-De Rijp	486.622
Alphen-Chaam	645.329	Cranendonck	1.589.011	Grave	1.106.725
Ameland	276.000	Cromstrijen	947.873	Groesbeek	2.153.794
Amersfoort	11.136.045	Cuijk	2.022.763	Groningen	16.292.107
Amstelveen	8.694.744	Culemborg	1.928.321	Groote gast	987.862
Amsterdam	70.759.013	Dalfsen	1.889.221	Gulpen-Wittem	1.399.907
Andijk	514.275	Dantumadeel	2.006.295	Haaksbergen	1.916.024
Anna Paulowna	946.916	De Bilt	4.872.771	Haaren	1.244.074
Apeldoorn	15.860.138	De Marne	1.225.682	Haarlem	16.467.792
Appingedam	1.818.250	De Ronde Venen	2.184.603	Haarlemmerliede Spaarnw	460.913
Arcen en Velden	705.500	De Wolden	2.251.803	Haarlemmermeer	7.888.200
Arnhem	14.514.349	Delft	8.925.105	Halderberge	2.425.324
Assen	6.341.382	Delfzijl	3.269.769	Hardenberg	4.626.023
Asten	1.324.217	Den Helder	5.815.778	Harderwijk	3.349.437
Baarle-Nassau	697.280	Deurne	2.594.060	Hardinxveld-Giessendam	1.460.698
Baarn	3.389.493	Deventer	9.520.427	Haren	2.328.987
Barendrecht	2.315.197	Diemen	1.914.645	Harenkarspel	1.191.818
Barneveld	3.026.116	Dinkelland	1.990.413	Harlingen	1.618.001
Bedum	1.007.057	Dirksland	733.735	Hattem	1.039.219
Beek	1.849.982	Doesburg	1.121.899	Heemskerk	3.565.152
Beemster	805.911	Doetinchem	5.866.179	Heemstede	3.293.264
Beesel	1.090.364	Dongen	1.946.288	Heerde	1.708.727
Bellingwedde	1.376.904	Dongeradeel	2.563.440	Heerenveen	5.087.002
Bergambacht	747.746	Dordrecht	12.174.850	Heerhugowaard	3.148.894
Bergeijk	1.283.054	Drechterland	1.275.361	Heerlen	12.894.716
Bergen L	1.345.800	Drimmelen	2.062.452	Heeze-Leende	1.334.507
Bergen NH	3.240.962	Dronten	2.420.979	Heiloo	2.089.110
Bergen op Zoom	6.653.241	Druuten	1.406.106	Helden	1.530.450
Berkelland	4.076.647	Duiven	1.617.777	Hellendoorn	3.069.026
Bernheze	1.995.213	Echt-Susteren	3.521.333	Hellevoetsluis	2.786.907
Bernisse	865.926	Edam-Volendam	1.832.661	Helmond	7.685.113
Best	1.862.293	Ede	8.466.093	Hendrik-Ido-Ambacht	1.472.225
Beuningen	1.575.695	Eemnes	500.624	Hengelo	8.681.179
Beverwijk	4.187.701	Eemsmond	1.920.293	Het Bildt	1.100.737
Binnenmaas	2.098.510	Eersel	1.517.368	Heumen	1.154.556
Bladel	1.326.576	Eijsden	872.870	Heusden	3.035.031
Blaricum	772.562	Eindhoven	22.733.289	Hillegom	1.928.674
Bloemendaal	2.255.792	Elburg	1.519.521	Hilvarenbeek	1.001.639
Boarnsterhim	1.524.999	Emmen	12.605.922	Hilversum	9.853.799
Bodegraven	1.357.649	Enkhuizen	1.799.273	Hof van Twente	3.358.896
Boekel	675.676	Enschede	17.021.534	Hoogeveen	5.920.910
Bolsward	1.127.609	Epe	3.453.897	Hoogezand-Sappemeer	4.371.024
Borger-Odoorn	2.520.918	Ermelo	2.746.773	Hoorn	6.061.568
Borne	1.754.572	Etten-Leur	3.128.679	Horst aan de Maas	2.219.050
Borsele	1.767.792	Ferwerderadiel	793.297	Houten	2.248.274
Boskoop	1.039.890	Franekeradeel	2.101.023	Huizen	3.575.997
Boxmeer	2.215.644	Gaasterlan-Sleat	1.079.597	Hulst	3.277.981
Boxtel	2.598.524	Geertruidenberg	1.653.008	IJsselstein	2.066.607
Breda	16.204.558	Geldermalsen	1.815.924	Kaag en Braassem	1.645.841

Overzicht WMO 2009

Kampen	4.205.324	Millingen aan de Rijn	534.785	Renswoude	271.237
Kapelle	950.493	Moerdijk	2.847.571	Reusel-De Mierden	875.898
Katwijk	4.365.272	Montferland	2.953.743	Rheden	5.896.368
Kerkrade	6.908.197	Montfoort U	749.224	Rhenen	1.626.769
Kessel	370.714	Mook en Middelaar	673.681	Ridderkerk	4.710.683
Koggenland	1.379.503	Moordrecht	492.633	Rijnwaarden	897.739
Kollumerland en Nwkruiel	1.214.200	Muiden	532.172	Rijnwoude	1.132.746
Korendijk	750.343	Naarden	1.725.715	Rijssen-Holten	2.870.585
Krimpen aan den IJssel	2.269.054	Neder-Betuwe	1.473.942	Rijswijk	6.651.029
Laarbeek	1.614.736	Nederlek	1.353.003	Roerdalen	1.874.218
Landerd	1.055.079	Nederweert	1.231.295	Roermond	5.934.447
Landgraaf	4.591.474	Neerijnen	866.674	Roosendaal	7.330.720
Landsmeer	819.631	Niedorp	741.346	Rotterdam	69.115.888
Langedijk	1.632.124	Nieuwegein	4.255.264	Rozenburg	1.026.236
Lansingerland	2.223.751	Nieuwerkerk a/d IJssel	1.257.893	Rozendaal	150.377
Laren	1.384.492	Nieuwkoop	1.865.454	Rucphen	2.052.086
Leek	1.980.929	Nieuw-Lekkerland	539.106	Schagen	1.860.529
Leerdam	1.962.241	Nijefurd	1.126.017	Scheemda	1.516.858
Leeuwarden	10.730.764	Nijkerk	2.618.284	Schermer	350.858
Leeuwarderadeel	840.074	Nijmegen	15.964.511	Scherpenzeel	604.293
Leiden	9.883.938	Noord-Beveland	681.760	Schiedam	8.310.726
Leiderdorp	2.139.401	Noordenveld	3.064.867	Schiermonnikoog	155.080
Leidschendam-Voorburg	8.616.169	Noordoostpolder	4.031.219	Schijndel	1.807.376
Lelystad	5.114.364	Noordwijk	2.402.992	Schinnen	1.201.570
Lemsterland	1.091.826	Noordwijkerhout	1.387.004	Schoonhoven	1.000.877
Leudal	2.914.330	Nuenen c.a.	1.422.099	Schouwen-Duiveland	3.354.988
Leusden	1.983.098	Nunspeet	2.177.743	Sevenum	539.829
Liesveld	586.576	Nuth	1.583.120	's-Gravenhage	48.779.225
Lingewaal	722.833	Oegstgeest	1.691.168	's-Hertogenbosch	12.122.586
Lingewaard	2.951.105	Oirschot	1.195.025	Simpelveld	1.193.737
Lisse	1.864.542	Oisterwijk	2.254.247	Sint-Anthonis	1.013.274
Lith	443.901	Oldebroek	1.405.187	Sint-Michielsgestel	2.187.194
Littenseradiel	780.124	Oldenzaal	3.000.704	Sint-Oedenrode	1.341.513
Lochem	3.336.602	Olst-Wijhe	1.540.372	Sittard-Geleen	11.634.050
Loenen	675.747	Ommen	1.491.754	Skarsterlan	2.313.440
Loon op Zand	1.863.784	Onderbanken	844.056	Sliedrecht	2.902.592
Lopik	769.798	Oost Gelre	2.497.056	Slochteren	1.232.910
Loppersum	1.049.059	Oosterhout	4.398.455	Sluis	2.967.467
Losser	2.216.834	Oostflakkee	873.924	Smalingerland	6.104.266
Maarsse	2.640.123	Ooststellingwerf	2.889.732	Sneek	3.695.870
Maasbree	815.217	Oostzaan	706.657	Soest	4.444.042
Maasdonk	816.436	Opmeer	783.029	Someren	1.401.676
Maasdriel	1.751.457	Opsterland	2.815.229	Son en Breugel	1.252.174
Maasgouw	2.632.861	Oss	6.973.395	Spijkenisse	5.438.464
Maassluis	2.903.088	Oud-Beijerland	1.671.265	Stadskanaal	4.700.975
Maastricht	14.719.655	Oude IJsselstreek	3.797.426	Staphorst	874.421
Margraten	1.068.780	Ouder-Amstel	1.167.815	Stede Broec	1.611.931
Marum	818.280	Ouderkerk	616.851	Steenbergen	1.959.484
Medemblik	2.172.037	Oudewater	758.121	Steenwijkerland	4.487.349
Meerlo-Wanssum	523.231	Overbetuwe	2.855.479	Stein	2.768.905
Meerssen	1.774.853	Papendrecht	2.327.282	Strijen	791.175
Meijel	441.590	Pekela	1.774.037	Ten Boer	549.448
Menaldumadeel	1.157.453	Pijnacker-Nootdorp	2.110.098	Terneuzen	6.225.939
Menterwolde	1.189.400	Purmerend	7.601.770	Terschelling	400.395
Meppel	3.131.379	Putten	1.781.184	Texel	1.185.359
Middelburg	5.146.496	Raalte	3.001.596	Teylingen	2.424.498
Middelharnis	1.759.811	Reeuwijk	875.704	Tholen	2.113.591
Midden Drenthe	3.163.151	Reiderland	1.050.708	Tiel	3.357.263
Midden-Delfland	1.052.064	Reimerswaal	1.861.699	Tilburg	18.705.721
Mill en Sint Hubert	891.708	Renkum	4.270.922	Tubbergen	1.332.297

Overzicht WMO 2009

Twenterand	2.678.101	Woudrichem	1.032.125
Tynaarlo	3.259.531	Wunseradiel	936.800
Tytsjerksteradiel	3.033.282	Wymbritseradiel	1.105.673
Ubbergen	1.031.006	Zaanstad	13.404.250
Uden	3.349.474	Zaltbommel	1.806.405
Uitgeest	737.810	Zandvoort	2.327.938
Uithoorn	2.124.277	Zederik	949.527
Urk	712.413	Zeevang	458.715
Utrecht	22.124.056	Zeewolde	783.172
Utrechtse Heuvelrug	5.136.880	Zeist	7.150.187
Vaals	1.199.598	Zevenaar	2.947.029
Valkenburg aan de Geul	1.994.794	Zevenhuizen-Moerkapelle	779.864
Valkenswaard	3.041.794	Zijpe	771.698
Veendam	3.717.437	Zoetermeer	8.220.557
Veenendaal	5.004.521	Zoeterwoude	749.464
Veere	1.792.909	Zuidhorn	1.337.134
Veghel	2.634.122	Zundert	1.987.822
Veldhoven	3.496.492	Zutphen	4.843.916
Velsen	7.144.911	Zwartewaterland	1.498.150
Venlo	9.867.774	Zwijndrecht	4.630.397
Venray	3.268.175	Zwolle	9.971.180
Vianen	1.283.619		
Vlaardingen	9.006.966		
Vlagtwedde	2.391.510		
Vlieland	133.408		
Vlissingen	5.478.747		
Vlist	762.992		
Voerendaal	1.177.535		
Voorschoten	2.114.993		
Voorst	2.355.714		
Vught	2.365.091		
Waalre	1.436.323		
Waalwijk	3.898.068		
Waddinxveen	1.927.925		
Wageningen	2.653.407		
Wassenaar	2.772.332		
Waterland	1.341.087		
Weert	4.331.843		
Weesp	1.826.738		
Werkendam	1.786.857		
Wervershoof	665.216		
West Maas en Waal	1.490.751		
Westerveld	2.086.995		
Westervoort	1.055.843		
Westland	7.141.353		
Weststellingwerf	3.099.293		
Westvoorne	1.090.145		
Wierden	1.671.897		
Wieringen	922.682		
Wieringermeer	1.135.801		
Wijchen	2.825.537		
Wijdmeren	1.920.695		
Wijk bij Duurstede	1.305.679		
Winschoten	2.985.196		
Winsum	1.088.400		
Winterswijk	3.262.479		
Woensdrecht	1.580.654		
Woerden	3.107.421		
Wormerland	1.242.516		
Woudenberg	923.297		

Bijlage 6

Overzicht amendement Tang/Spekman 2008 per gemeente

Decentralisatie-uitkering		Decentralisatie-uitkering		Decentralisatie-uitkering	
Gemeente	Tang/Spekman	Gemeente	Tang/Spekman	Gemeente	Tang/Spekman
Aa en Hunze	67.960	Breukelen	33.980	Gennep	39.207
Aalburg	26.138	Brielle	31.366	Giessenlanden	23.524
Aalsmeer	52.277	Bronckhorst	88.870	Gilze en Rijen	54.890
Aalten	70.573	Brummen	49.663	Goedereede	23.524
Abcoude	13.069	Brunssum	115.009	Goes	107.167
Achtkarspelen	104.553	Bunnik	18.297	Goirle	49.663
Alblasserdam	52.277	Bunschoten	31.366	Gorinchem	107.167
Albrandswaard	39.207	Buren	54.890	Gouda	222.176
Alkemade	31.366	Bussum	94.098	Graafstroom	13.069
Alkmaar	321.501	Capelle a/d IJssel	201.265	Graft-De Rijp	13.069
Almelo	305.818	Castricum	52.277	Grave	28.752
Almere	486.173	Coevorden	115.009	Groesbeek	57.504
Alphen a/d Rijn	146.375	Cranendonck	44.435	Groningen	823.357
Alphen-Chaam	18.297	Cromstrijen	28.752	Grootegast	33.980
Ameland	10.455	Cuijk	67.960	Gulpen-Wittem	41.821
Amersfoort	350.254	Culemborg	67.960	Haaksbergen	60.118
Amstelveen	175.127	Dalfsen	52.277	Haaren	26.138
Amsterdam	4.127.241	Dantumadeel	62.732	Haarlem	499.242
Andijk	15.683	De Bilt	73.187	Haarlemmerliede/Spaarnw.	10.455
Anna Paulowna	39.207	De Marne	47.049	Haarlemmermeer	245.700
Apeldoorn	407.758	De Ronde Venen	65.346	Halderberge	65.346
Appingedam	49.663	De Wolden	54.890	Hardenberg	128.078
Arcen en Velden	18.297	Delft	316.274	Harderwijk	99.326
Arnhem	627.320	Delfzijl	107.167	Hardinxveld-Giessendam	28.752
Assen	193.424	Den Helder	185.582	Haren	36.594
Asten	36.594	Deurne	70.573	Harenkarspel	44.435
Baarle-Nassau	23.524	Deventer	295.363	Harlingen	67.960
Baarn	57.504	Diemen	65.346	Hatterij	20.911
Barendrecht	57.504	Dinkelland	57.504	Heemskerk	86.256
Barneveld	94.098	Dirksland	18.297	Heemstede	54.890
Bedum	23.524	Doesburg	33.980	Heerde	36.594
Beek	41.821	Doetinchem	172.513	Heerenveen	141.147
Beemster	18.297	Dongen	57.504	Heerhugowaard	104.553
Beesel	36.594	Dongeradeel	96.712	Heerlen	444.352
Bellingwedde	41.821	Dordrecht	449.579	Heeze-Leende	26.138
Bennebroek	10.455	Drechterland	39.207	Heiloo	41.821
Bergambacht	18.297	Drimmelen	54.890	Helden	41.821
Bergeijk	36.594	Dronten	91.484	Hellendoorn	81.029
Bergen (L.)	39.207	Druten	39.207	Hellevoetsluis	96.712
Bergen (NH.)	81.029	Duiven	52.277	Helmond	311.046
Bergen op Zoom	198.651	Echt-Susteren	83.643	Hendrik-Ido-Ambacht	47.049
Berkelland	117.622	Edam-Volendam	44.435	Hengelo	253.542
Bernheze	54.890	Ede	235.245	het Bildt	36.594
Bernisse	18.297	Eemnes	15.683	Heumen	31.366
Best	62.732	Eemsmond	65.346	Heusden	91.484
Beuningen	52.277	Eersel	31.366	Hillegom	47.049
Beverwijk	99.326	Eijsden	26.138	Hilvarenbeek	26.138
Binnenmaas	57.504	Eindhoven	755.398	Hilversum	240.473
Bladel	41.821	Elburg	44.435	Hof van Twente	96.712
Blaricum	18.297	Emmen	402.530	Hoogeveen	167.285
Bloemendaal	31.366	Enkhuizen	47.049	Hoogezand-Sappemeer	154.216
Boarnsterhim	57.504	Enschede	697.893	Hoorn	222.176
Bodegraven	33.980	Epe	81.029	Horst aan de Maas	57.504
Boekel	18.297	Ermelo	70.573	Houten	62.732
Bolsward	31.366	Etten-Leur	99.326	Huizen	104.553
Borger-Odoorn	86.256	Ferwerderadiel	28.752	Hulst	91.484
Borne	49.663	Franekeradeel	73.187	IJsselstein	67.960
Borsele	49.663	Gaasterlân-Sleat	28.752	Jacobswoude	18.297
Boskoop	31.366	Geertruidenberg	47.049	Kampen	146.375
Boxmeer	62.732	Geldermalsen	47.049	Kapelle	23.524
Boxtel	73.187	Geldrop-Mierlo	96.712	Katwijk	122.850
Breda	533.222	Gemert-Bakel	70.573	Kerkrade	203.879

Gemeente	Decentralisatie- uitkering Tang/Spekman	Gemeente	Decentralisatie- uitkering Tang/Spekman	Gemeente	Decentralisatie- uitkering Tang/Spekman
Kessel	7.841	Muiden	15.683	Rijswijk	141.147
Koggenland	39.207	Naarden	33.980	Roerdalen	57.504
Kollumerland/Nieuwkruisl.	39.207	Neder-Betuwe	47.049	Roermond	219.562
Korendijk	20.911	Nederlek	31.366	Roosendaal	232.631
Krimpen aan den IJssel	60.118	Nederweert	33.980	Rotterdam	3.275.132
Laarbeek	52.277	Neerijnen	26.138	Rozenburg	26.138
Landerd	26.138	Niedorp	28.752	Rozendaal	2.614
Landgraaf	120.236	Nieuwegein	141.147	Rucphen	57.504
Landsmeer	18.297	Nieuwerkerk a/d IJssel	39.207	Schagen	44.435
Langedijk	49.663	Nieuwkoop	49.663	Scheemda	39.207
Lansingerland	78.415	Nieuw-Lekkerland	13.069	Schermer	7.841
Laren	23.524	Nijefurd	49.663	Scherpenzeel	13.069
Leek	49.663	Nijkerk	75.801	Schiedam	303.205
Leerdam	49.663	Nijmegen	671.755	Schiermonnikoog	2.614
Leeuwarden	405.144	Noord-Beveland	26.138	Schijndel	52.277
Leeuwarderadeel	23.524	Noordenveld	83.643	Schinnen	28.752
Leiden	384.233	Noordoostpolder	133.305	Schoonhoven	20.911
Leiderdorp	47.049	Noordwijk	60.118	Schouwen-Duiveland	96.712
Leidschendam-Voorburg	188.196	Noordwijkerhout	36.594	Sevenum	15.683
Lelystad	237.859	Nuenen c.a.	39.207	's-Gravenhage	2.125.046
Lemsterland	49.663	Nunspeet	49.663	's-Hertogenbosch	436.510
Leudal	73.187	Nuth	36.594	Simpelveld	26.138
Leusden	41.821	Oegstgeest	33.980	Sint Anthonis	20.911
Liesveld	18.297	Oirschot	33.980	Sint-Michielsgestel	52.277
Lingewaal	23.524	Oisterwijk	65.346	Sint-Oedenrode	36.594
Lingewaard	101.939	Oldebroek	31.366	Sittard-Geleen	345.026
Lisse	47.049	Oldenzaal	88.870	Skarsterlân	67.960
Lith	13.069	Olst-Wijhe	44.435	Sliedrecht	52.277
Littenseradiel	23.524	Ommen	36.594	Slochteren	44.435
Lochem	78.415	Onderbanken	23.524	Sluis	91.484
Loenen	20.911	Oost Gelre	62.732	Smallingerland	185.582
Loon op Zand	52.277	Oosterhout	133.305	Sneek	130.692
Lopik	20.911	Oostflakkee	28.752	Soest	107.167
Loppersum	36.594	Ooststellingwerf	86.256	Someren	33.980
Losser	60.118	Oostzaan	13.069	Son en Breugel	26.138
Maarssen	81.029	Opmeer	20.911	Spijkensisse	188.196
Maasbree	23.524	Opsterland	81.029	Stadskanaal	154.216
Maasdonk	20.911	Oss	209.107	Staphorst	23.524
Maasdriel	54.890	Oud-Beijerland	44.435	Stede Broec	47.049
Maasgouw	57.504	Oude IJsselstreek	122.850	Steenbergen	54.890
Maassluis	88.870	Ouder-Amstel	28.752	Steenwijkerland	146.375
Maastricht	517.539	Ouderkerk	15.683	Stein	62.732
Margraten	26.138	Oudewater	18.297	Strijen	18.297
Marum	28.752	Overbetuwe	101.939	Ten Boer	18.297
Medemblik	67.960	Papendrecht	70.573	Terneuzen	175.127
Meerlo-Wanssum	15.683	Pekela	60.118	Terschelling	13.069
Meerssen	44.435	Pijnacker-Nootdorp	60.118	Texel	44.435
Meijel	7.841	Purmerend	211.720	Teylingen	54.890
Menaldumadeel	41.821	Putten	39.207	Tholen	65.346
Menterwolde	47.049	Raalte	83.643	Tiel	112.395
Meppel	88.870	Reeuwijk	26.138	Tilburg	692.666
Middelburg	143.761	Reiderland	28.752	Tubbergen	36.594
Middelharnis	39.207	Reimerswaal	49.663	Twenterand	81.029
Midden-Delfland	28.752	Renkum	78.415	Tynaarlo	70.573
Midden-Drenthe	88.870	Renswoude	7.841	Tytsjerksteradiel	83.643
Mill en Sint Hubert	26.138	Reusel-De Mierden	20.911	Ubbergen	26.138
Millingen aan de Rijn	15.683	Rheden	135.919	Uden	99.326
Moerdijk	86.256	Rhenen	39.207	Uitgeest	18.297
Montferland	86.256	Ridderkerk	117.622	Uithoorn	47.049
Montfoort	23.524	Rijnwaarden	28.752	Urk	31.366
Mook en Middelaar	18.297	Rijnwoude	28.752	Utrecht	974.959
Moordrecht	18.297	Rijssen-Holten	67.960	Utrechtse Heuvelrug	109.781

Gemeente	Decentralisatie- uitkering Tang/Spekman	Gemeente	Decentralisatie- uitkering Tang/Spekman
Vaals	41.821	Zijpe	31.366
Valkenburg a/d Geul	57.504	Zoetermeer	290.135
Valkenswaard	83.643	Zoeterwoude	13.069
Veendam	117.622	Zuidhorn	36.594
Veenendaal	151.602	Zundert	44.435
Veere	47.049	Zutphen	156.830
Veghel	73.187	Zwartewaterland	49.663
Veldhoven	88.870	Zwijndrecht	122.850
Velsen	175.127	Zwolle	334.571
Venlo	345.026		
Venray	94.098		
Vianen	41.821		
Vlaardingen	266.611		
Vlagtwedde	70.573		
Vlieland	2.614		
Vlissingen	162.058		
Vlist	18.297		
Voerendaal	26.138		
Voorschoten	44.435		
Voorst	47.049		
Vught	54.890		
Waalre	31.366		
Waalwijk	130.692		
Waddinxveen	47.049		
Wageningen	88.870		
Wassenaar	60.118		
Waterland	28.752		
Weert	135.919		
Weesp	52.277		
Werkendam	49.663		
Wervershoof	20.911		
West Maas en Waal	47.049		
Westerveld	57.504		
Westervoort	36.594		
Westland	222.176		
Weststellingwerf	104.553		
Westvoorne	28.752		
Wierden	44.435		
Wieringen	28.752		
Wieringermeer	36.594		
Wijchen	94.098		
Wijdmeren	52.277		
Wijk bij Duurstede	44.435		
Winschoten	70.573		
Winsum	41.821		
Winterswijk	96.712		
Woensdrecht	44.435		
Woerden	88.870		
Wormerland	31.366		
Woudenberg	18.297		
Woudrichem	31.366		
Wûnseradiel	36.594		
Wymbritseradiel	41.821		
Zaanstad	415.599		
Zaltbommel	52.277		
Zandvoort	67.960		
Zederik	26.138		
Zeevang	13.069		
Zeewolde	39.207		
Zeist	162.058		
Zevenaar	78.415		
Zevenhuizen-Moerkapelle	23.524		

Bijlage 7

Overzicht decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven wijken G31 2008-2010

Gemeente	Decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven G31 periode 2008-2010 per jaar
Alkmaar	300.000
Almelo	300.000
Amersfoort	300.000
Amsterdam	300.000
Arnhem	300.000
Breda	300.000
Deventer	300.000
Dordrecht	300.000
Eindhoven	300.000
Emmen	300.000
Enschede	300.000
Groningen	300.000
Haarlem	300.000
Heerlen	300.000
Helmond	300.000
Hengelo O	300.000
Leeuwarden	300.000
Leiden	300.000
Lelystad	300.000
Maastricht	300.000
Nijmegen	300.000
Rotterdam	300.000
Schiedam	300.000
's-Gravenhage	300.000
's-Hertogenbosch	300.000
Sittard-Geleen	300.000
Tilburg	300.000
Utrecht	300.000
Venlo	300.000
Zaanstad	300.000
Zwolle	300.000

Bijlage 8

Overzicht decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven wijken G18 2008-2011

	Decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven G18 2008 (zie meicirculaire 2008)	Decentralisatie-uitkering bewonersinitiatieven G18 periode 2009-2011 per jaar
Alkmaar	100.000	150.000
Amersfoort	60.000	90.000
Amsterdam	2.910.000	4.365.000
Arnhem	530.000	795.000
Den Haag	1.250.000	1.875.000
Deventer	70.000	105.000
Dordrecht	190.000	285.000
Eindhoven	250.000	375.000
Enschede	60.000	90.000
Groningen	150.000	225.000
Heerlen	90.000	135.000
Leeuwarden	50.000	75.000
Maastricht	190.000	285.000
Nijmegen	90.000	135.000
Rotterdam	2.880.000	4.320.000
Schiedam	180.000	270.000
Utrecht	850.000	1.275.000
Zaanstad	100.000	150.000

Bijlage 9
Overzicht decentralisatie-uitkering wijkactieplannen 2008-2010

	Decentralisatie-uitkering wijkactieplannen 2008	Decentralisatie-uitkering wijkactieplannen periode 2009-2010 per jaar
Alkmaar	470.000	680.000
Amersfoort	390.000	580.000
Amsterdam	10.310.000	15.080.000
Arnhem	2.370.000	3.470.000
Den Haag	4.620.000	6.740.000
Deventer	450.000	660.000
Dordrecht	670.000	980.000
Eindhoven	1.300.000	1.910.000
Enschede	280.000	400.000
Groningen	760.000	1.120.000
Heerlen	450.000	660.000
Leeuwarden	370.000	540.000
Maastricht	840.000	1.220.000
Nijmegen	500.000	730.000
Rotterdam	11.530.000	16.870.000
Schiedam	700.000	1.020.000
Utrecht	3.450.000	5.050.000
Zaanstad	540.000	790.000

Bijlage 10

Impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen 2008 tot en met 2010

Gemeente	UITKERING RIJKSOVERHEID			EIGEN FINANCIERING		
	2008	2009	2010	2010	2011	2012
Amsterdam	476,442	952,884	476,442	476,442	952,884	476,442
Arnhem	75,000	150,000	75,000	75,000	150,000	75,000
Baarle-Nassau	20,022	40,044	20,022	20,022	40,044	20,022
Bellingwedde	28,542	57,084	28,542	28,542	57,084	28,542
Bolsward	28,797	57,594	28,797	28,797	57,594	28,797
Brunssum	69,180	138,360	69,180	69,180	138,360	69,180
Cuijk	58,498	116,996	58,498	58,498	116,996	58,498
Dantumadeel	48,922	97,844	48,922	48,922	97,844	48,922
Delft	150,379	300,758	150,379	150,379	300,758	150,379
Delfzijl	65,306	130,612	65,306	65,306	130,612	65,306
Echt-Susteren	73,518	147,035	73,518	73,518	147,035	73,518
Eemsmond	43,420	86,840	43,420	43,420	86,840	43,420
Eindhoven	209,850	419,699	209,850	209,850	419,699	209,850
Emmen	159,416	318,832	159,416	159,416	318,832	159,416
Enkhuizen	45,652	91,304	45,652	45,652	91,304	45,652
Enschede	75,000	150,000	75,000	75,000	150,000	75,000
Ferwerderadiel	26,682	53,364	26,682	26,682	53,364	26,682
Gaasterlan-Sleat	28,125	56,250	28,125	28,125	56,250	28,125
Groesbeek	47,814	95,628	47,814	47,814	95,628	47,814
Grootegast	34,296	68,592	34,296	34,296	68,592	34,296
Hoogeveen	106,575	213,149	106,575	106,575	213,149	106,575
Hoogezand-Sappemeer	76,588	153,176	76,588	76,588	153,176	76,588
Kerkrade	98,154	196,307	98,154	98,154	196,307	98,154
Leerdam	51,376	102,752	51,376	51,376	102,752	51,376
Littenseradiel	31,700	63,400	31,700	31,700	63,400	31,700
Losser	54,970	109,940	54,970	54,970	109,940	54,970
Maastricht	164,519	329,038	164,519	164,519	329,038	164,519
Marum	30,132	60,264	30,132	30,132	60,264	30,132
Menterwolde	35,110	70,220	35,110	35,110	70,220	35,110
Nijefurd	31,772	63,544	31,772	31,772	63,544	31,772
Nijmegen	185,454	370,907	185,454	185,454	370,907	185,454
Reiderland	21,009	42,018	21,009	21,009	42,018	21,009
Roermond	106,372	212,744	106,372	106,372	212,744	106,372
Rotterdam	397,029	794,058	397,029	397,029	794,058	397,029
Rozenburg	35,360	70,720	35,360	35,360	70,720	35,360
Scheemda	38,234	76,468	38,234	38,234	76,468	38,234
Stadskanaal	76,185	152,369	76,185	76,185	152,369	76,185
Steenwijkerland	89,691	179,381	89,691	89,691	179,381	89,691
Twenterand	50,000	100,000	50,000	50,000	100,000	50,000
Venlo	147,091	294,182	147,091	147,091	294,182	147,091
Vlieland	3,411	6,822	3,411	3,411	6,822	3,411
Winschoten	46,952	93,904	46,952	46,952	93,904	46,952
Wunseradiel	33,794	67,588	33,794	33,794	67,588	33,794

Potentieel deelnemende gemeenten (onder voorbehoud van gemeentelijke verklaring en mate van belangstelling gemeenten die hoger op de "lage ses-score"-lijst staan)

Gemeente	UITKERING RIJKSOVERHEID			EIGEN FINANCIERING		
	2008	2009	2010	2010	2011	2012
Alkmaar	149,174	298,348	149,174	149,174	298,348	149,174
Bedum	31,202	62,404	31,202	31,202	62,404	31,202
Boarnsterhim	48,628	97,256	48,628	48,628	97,256	48,628
Den Helder	112,341	224,681	112,341	112,341	224,681	112,341
Heerenveen	89,164	178,328	89,164	89,164	178,328	89,164
Kampen	99,039	198,077	99,039	99,039	198,077	99,039
Landgraaf	83,299	166,598	83,299	83,299	166,598	83,299
Reusel-De Mierden	34,734	69,468	34,734	34,734	69,468	34,734
Stede Broec	52,690	105,380	52,690	52,690	105,380	52,690
Stein	62,662	125,324	62,662	62,662	125,324	62,662
Tholen	60,310	120,620	60,310	60,310	120,620	60,310
Tilburg	205,630	411,259	205,630	205,630	411,259	205,630
Weesp	45,112	90,224	45,112	45,112	90,224	45,112
Wieringen	26,121	52,242	26,121	26,121	52,242	26,121

Bijlage 11

Overzicht decentralisatie-uitkering taalcoaches 2008 tot en met 2011

Gemeente	Aantal taalkoppels	Bedrag	2008	2009	2010	2011
Alkmaar	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Almelo	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Almere	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Alphen a/d Rijn	300	225,000	112,500	67,500	22,500	22,500
Amersfoort	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Amstelveen	240	180,000	90,000	54,000	18,000	18,000
Amsterdam	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Apeldoorn	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Arnhem	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Breda	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Capelle a/d IJssel	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Delft	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Deventer	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Dordrecht	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Ede	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Eindhoven	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Enschede	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Gouda	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Haarlem	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Haarlemmermeer	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Heerlen	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Helmond	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Hengelo	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Hilversum	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Hoorn	150	112,500	56,250	33,750	11,250	11,250
Leeuwarden	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Leiden	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Leidschendam-Voorburg	150	112,500	56,250	33,750	11,250	11,250
Lelystad	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Maastricht	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Nieuwegein	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Nijmegen	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Oss	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Purmerend	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Roermond	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Roosendaal	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Rotterdam	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
's-Gravenhage	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
s Hertogenbosch	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Schiedam	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Spijkernisse	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Tilburg	300	225,000	112,500	67,500	22,500	22,500
Utrecht	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Venlo	450	337,500	168,750	101,250	33,750	33,750
Vlaardingen	100	75,000	37,500	22,500	7,500	7,500
Zaanstad	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Zoetermeer	200	150,000	75,000	45,000	15,000	15,000
Totaal	11,240	8,430,000	4,215,000	2,529,000	843,000	843,000

Bijlage 12

Overzicht decentralisatie-uitkering tijdbeleid 2008

Decentralisatie-uitkering Tijdbeleid 2008

	<u>bedrag(€)</u>
Alphen a/d Rijn	50.000
De Marne	50.000
Geldermalsen	50.000
Halderberge	50.000
Hengelo	50.000
Leeuwarden	50.000
Maarsse	50.000
Zaanstad	50.000

Bijlage 13

Overzicht decentralisatie-uitkering Voorkomen en tegengaan van polarisatie en radicalisering

Gemeenten met subsidieaanvr.	2008	2009	2010	2011
Amsterdam	436.000	678.000		
Bergen op Zoom	75.000	100.000	25.000	
Capelle aan den IJssel	15.000			
De Bilt	10.000			
Den Haag	233.280			
Dronten (namens alle gemeenten in Flevoland)	35.184			
Enschede	24.000			
Gilze en Rijen	30.000			
Helmond	54.000	362.000	153.000	
Rijswijk	17.100			
Roermond	17.040			
Rotterdam	135.750			
Stadskanaal	50.000	50.000		
Weert	55.500	55.500	49.000	49.000
Zaanstad	30.700			
Zoetermeer ¹⁾	52.500	26.500	27.500	14.500
	1.271.054	1.272.000	254.500	63.500

1) In juli brief is voor het jaar 2011 abusievelijk verkeerde bedrag opgenomen.

Bijlage 14

Overzicht decentralisatie-uitkering Deltaplan Inburgering 2008

Overzicht decentralisatie-uitkering Deltaplan Inburgering 2008**gemeente**

Alkmaar
Almere
Almelo
Amstelveen
Amersfoort
Alphen a/d Rijn
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Capelle a/d IJssel
Delft
Den Bosch
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo
Hoorn
Hilversum
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nieuwegein
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roermond
Roosendaal
Schiedam
Spijkenisse
Tilburg
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad

Zoetermeer
Zwolle
Diemen
Sittard-Geleen

Bijlage 15

Overzicht decentralisatie-uitkering uitvoeringskosten inburgering 2009

Overzicht decentralisatie-uitkering uitvoeringskosten inburgering

Aa en Hunze	34.059,29	Breukelen	37.442,03	Geldrop-Mierlo	63.827,40
Aalburg	32.164,95	Brielle	37.306,72	Gemert-Bakel	36.765,48
Aalsmeer	50.431,75	Bronckhorst	35.953,62	Gennep	40.554,15
Aalten	43.530,96	Brummen	52.190,77	Giessenlanden	33.112,12
Abcoude	34.329,91	Brunssum	49.484,58	Gilze en Rijen	65.586,42
Achtkarspelen	31.759,02	Bunnik	36.765,48	Goedereede	32.029,64
Alblasserdam	54.085,11	Bunschoten	44.478,13	Goes	61.256,51
Albrandswaard	65.992,35	Buren	36.088,93	Goirle	44.613,43
Alkmaar	0,00	Bussum	64.233,32	Gorinchem	136.623,95
Almelo	0,00	Capelle aan den IJssel	240.677,02	Gouda	257.049,48
Almere	960.253,37	Castricum	40.554,15	Graafstroom	30.947,17
Alphen aan den Rijn	165.715,51	Coevorden	38.524,50	Graft-De Rijp	31.894,33
Alphen-Chaam	31.353,10	Cranendonck	36.494,86	Grave	35.006,45
Ameland	30.000,00	Cromstrijen	33.247,43	Groesbeek	35.141,76
Amersfoort	0,00	Cuijk	73.704,99	Groningen	0,00
Amstelveen	145.148,45	Culemborg	108.614,87	Groote gast	30.947,17
Amsterdam	0,00	Dalfsen	32.976,81	Gulpen-Wittem	32.300,26
Andijk	31.759,02	Dantumadeel	31.623,71	Haaksbergen	51.514,22
Anna Paulowna	34.194,60	De Bilt	64.233,32	Haaren	32.570,88
Apeldoorn	220.651,20	De Marne	32.435,57	Haarlem	0,00
Appingedam	41.230,70	De Ronde Venen	62.068,37	Haarlemmerliede Spaarnw	33.653,36
Arcen en Velden	31.217,79	De Wolden	32.435,57	Haarlemmermeer	306.843,40
Arnhem	0,00	Delft	246.765,95	Halderberge	68.833,85
Assen	73.163,76	Delfzijl	70.863,49	Hardenberg	39.877,60
Asten	35.141,76	Den Helder	97.113,55	Harderwijk	122.416,44
Baarle-Nassau	31.082,48	Deurne	42.448,48	Hardinxveld-Giessendam	34.194,60
Baarn	55.032,27	Deventer	0,00	Haren	34.735,84
Barendrecht	130.129,09	Diemen	133.376,52	Harenkarspel	33.653,36
Barneveld	60.850,58	Dinkelland	34.059,29	Harlingen	38.253,88
Bedum	32.029,64	Dirksland	31.894,33	Hatterem	32.841,50
Beek	37.712,65	Doesburg	56.385,37	Heemskerk	77.764,28
Beemster	31.623,71	Doetinchem	87.506,57	Heemstede	45.289,98
Beesel	43.395,65	Dongen	59.632,80	Heerde	34.465,22
Bellingwedde	32.029,64	Dongeradeel	35.277,07	Heerenveen	67.886,68
Bergambacht	34.329,91	Dordrecht	0,00	Heerhugowaard	108.344,25
Bergeijk	32.570,88	Drechterland	34.059,29	Heerlen	0,00
Bergen L	31.894,33	Drimmelen	35.412,38	Heeze-Leende	32.706,19
Bergen NH	37.036,10	Dronten	77.493,66	Heiloo	36.494,86
Bergen op Zoom	219.704,03	Druten	50.567,06	Helden	49.213,96
Berkelland	45.154,67	Duiven	42.989,72	Hellendoorn	39.606,98
Bernheze	37.577,34	Echt-Susteren	38.253,88	Hellevoetsluis	88.453,74
Bernisse	32.706,19	Edam-Volendam	42.854,41	Helmond	0,00
Best	58.956,25	Ede	178.975,85	Hendrik-Ido-Ambacht	51.514,22
Beuningen	41.907,24	Eemnes	33.788,67	Hengelo O	0,00
Beverwijk	100.631,60	Eemsmond	33.247,43	Het Bildt	33.247,43
Binnenmaas	39.471,67	Eersel	32.435,57	Heumen	35.277,07
Bladel	33.518,05	Eijsden	32.164,95	Heusden	79.388,00
Blaricum	34.735,84	Eindhoven	0,00	Hillegom	45.289,98
Bloemendaal	37.847,96	Elburg	33.382,74	Hilvarenbeek	32.300,26
Boarnsterhim	32.570,88	Emmen	0,00	Hilversum	190.341,85
Bodegraven	53.002,63	Enkhuizen	49.349,27	Hof van Twente	45.019,36
Boekel	31.623,71	Enschede	0,00	Hoogeveen	51.243,60
Bolsward	35.412,38	Epe	63.286,16	Hoogezand-Sappemeer	113.621,32
Borger-Odoorn	34.194,60	Ermelo	42.042,55	Hoon	188.853,45
Borne	40.824,77	Etten-Leur	90.077,45	Horst aan de Maas	37.171,41
Borsele	34.600,53	Ferwerderadiel	31.217,79	Houten	73.704,99
Boskoop	52.461,39	Franekeradeel	37.577,34	Huizen	98.060,72
Boxmeer	45.289,98	Gaasterlan-Sleat	31.217,79	Hulst	36.630,17
Boxtel	65.180,49	Geertruidenberg	38.930,43	IJsselstein	113.891,94
Breda	0,00	Geldermalsen	42.719,10	Kaag en Braassem	36.359,55

Overzicht decentralisatie-uitkering uitvoeringskosten inburgering

Kampen	64.503,94	Millingen aan de Rijn	31.894,33	Renswoude	30.000,00
Kapelle	33.247,43	Moerdijk	51.920,15	Reusel-De Mierden	31.894,33
Katwijk	59.632,80	Montferland	42.448,48	Rheden	68.563,23
Kerkrade	58.820,94	Montfoort U	37.036,10	Rhenen	43.395,65
Kessel	30.000,00	Mook en Middelaar	31.759,02	Ridderkerk	78.034,90
Koggenland	34.600,53	Moordrecht	42.448,48	Rijnwaarden	32.841,50
Kollumerland en Nwkruisl	31.623,71	Muiden	35.412,38	Rijnwoude	36.494,86
Korendijk	32.300,26	Naarden	45.560,60	Rijssen-Holten	59.768,11
Krimpen aan den IJssel	50.025,82	Neder-Betuwe	37.171,41	Rijswijk	125.257,95
Laarbeek	34.465,22	Nederlek	34.735,84	Roerdalen	34.329,91
Landerd	32.570,88	Nederweert	32.570,88	Roermond	164.633,03
Landgraaf	42.448,48	Neerijnen	34.329,91	Roosendaal	213.344,48
Landsmeer	35.953,62	Niedorp	32.435,57	Rotterdam	0,00
Langedijk	44.884,05	Nieuwegein	172.616,30	Rozenburg	47.319,63
Lansingerland	88.183,12	Nieuwerkerk a/d IJssel	55.167,58	Rozendaal	30.000,00
Laren	35.412,38	Nieuwkoop	42.854,41	Rucphen	35.818,31
Leek	37.306,72	Nieuw-Lekkerland	32.706,19	Schagen	39.471,67
Leerdam	93.054,27	Nijefurd	30.947,17	Scheemda	31.894,33
Leeuwarden	0,00	Nijkerk	66.804,21	Schermer	31.488,41
Leeuwarderadeel	33.112,12	Nijmegen	0,00	Scherpenzeel	32.029,64
Leiden	0,00	Noord-Beveland	31.217,79	Schiedam	0,00
Leiderdorp	72.216,59	Noordenveld	37.442,03	Schiemonnikoog	30.000,00
Leidschendam-Voorburg	164.091,80	Noordoostpolder	69.781,02	Schijndel	37.712,65
Lelystad	0,00	Noordwijk	43.260,34	Schinnen	33.247,43
Lemsterland	37.712,65	Noordwijkerhout	35.547,69	Schoonhoven	53.679,18
Leudal	37.577,34	Nueneen c.a.	35.547,69	Schouwen-Duiveland	35.953,62
Leusden	43.260,34	Nunspeet	36.900,79	Sevenum	30.811,86
Liesveld	32.300,26	Nuth	34.735,84	's-Gravenhage	0,00
Lingewaal	35.547,69	Oegstgeest	45.966,53	's-Hertogenbosch	0,00
Lingewaard	42.989,72	Oirschot	32.706,19	Simpelveld	31.082,48
Lisse	38.659,81	Oisterwijk	43.530,96	Sint-Anthonis	32.435,57
Lith	31.353,10	Oldebroek	34.735,84	Sint-Michielsgestel	38.795,12
Littenseradiel	31.082,48	Oldenzaal	71.269,42	Sint-Oedenrode	34.465,22
Lochem	52.190,77	Olst-Wijhe	37.847,96	Sittard-Geleen	0,00
Loenen	35.412,38	Ommen	32.976,81	Skarsterlan	34.059,29
Loon op Zand	41.230,70	Onderbanken	32.570,88	Sliedrecht	57.197,23
Lopik	36.900,79	Oost Gelre	42.448,48	Slochteren	33.382,74
Loppersum	32.300,26	Oosterhout	127.152,28	Sluis	35.953,62
Losser	37.577,34	Oostflakkee	31.894,33	Smallingerland	56.250,06
Maarssen	95.354,53	Ooststellingwerf	37.442,03	Sneek	43.936,89
Maasbree	32.570,88	Oostzaan	36.494,86	Soest	121.875,21
Maasdonk	32.706,19	Opmeer	32.841,50	Someren	32.706,19
Maasdriel	36.359,55	Opsterland	34.600,53	Son en Breugel	35.412,38
Maasgouw	34.059,29	Oss	178.163,99	Spijkenisse	208.067,41
Maassluis	141.495,10	Oud-Beijerland	40.824,77	Stadskanaal	39.201,05
Maastricht	0,00	Oude IJsselstreek	81.958,88	Staphorst	32.300,26
Margraten	32.300,26	Ouder-Amstel	47.996,17	Stede Broec	43.801,58
Marum	32.164,95	Ouderkerk	32.029,64	Steenbergen	39.742,29
Medemblik	47.454,94	Oudewater	32.841,50	Steenwijkerland	48.808,03
Meerlo-Wanssum	31.353,10	Overbetuwe	49.890,51	Stein	38.659,81
Meerssen	33.923,98	Papendrecht	69.375,09	Strijen	32.976,81
Meijel	30.000,00	Pekela	33.923,98	Ten Boer	31.353,10
Menaldumadeel	31.623,71	Pijnacker-Nootdorp	88.453,74	Terneuzen	96.301,69
Menterwolde	33.247,43	Purmerend	213.750,41	Terschelling	30.676,55
Meppel	55.708,82	Putten	36.900,79	Texel	32.435,57
Middelburg	81.823,57	Raalte	41.907,24	Teylingen	50.431,75
Middelharnis	33.923,98	Reeuwijk	33.788,67	Tholen	39.606,98
Midden Drenthe	35.818,31	Reiderland	32.029,64	Tiel	154.620,12
Midden-Delfland	37.847,96	Reimerswaal	40.689,46	Tilburg	0,00
Mill en Sint Hubert	32.164,95	Renkum	48.672,72	Tubbergen	32.300,26

Overzicht decentralisatie-uitkering uitvoeringskosten inburgering

Twenterand	33.247,43	Woudrichem	32.029,64
Tynaarlo	36.359,55	Wunseradiel	31.217,79
Tytsjerksteradiel	35.547,69	Wymbritseradiel	31.353,10
Ubbergen	32.435,57	Zaanstad	0,00
Uden	85.071,00	Zaltbommel	53.949,80
Uitgeest	35.141,76	Zandvoort	41.501,31
Uithoorn	60.579,97	Zederik	32.164,95
Urk	34.194,60	Zeevang	32.029,64
Utrecht	0,00	Zeewolde	38.795,12
Utrechtse Heuvelrug	73.163,76	Zeist	169.910,11
Vaals	32.976,81	Zevenaar	54.220,42
Valkenburg aan de Geul	33.653,36	Zevenhuizen-Moerkapel	33.923,98
Valkenswaard	41.771,93	Zijpe	32.706,19
Veendam	67.886,68	Zoetermeer	389.246,94
Veenendaal	151.102,08	Zoeterwoude	34.735,84
Veere	33.247,43	Zuidhorn	33.112,12
Veghel	98.737,27	Zundert	38.659,81
Veldhoven	51.243,60	Zutphen	93.189,57
Velsen	98.060,72	Zwartewaterland	33.247,43
Venlo	0,00	Zwijndrecht	122.551,75
Venray	96.842,93	Zwolle	0,00
Vianen	62.744,92		
Vlaardingen	272.474,77		
Vlagtwedde	32.029,64		
Vlieland	30.000,00		
Vlissingen	112.538,84		
Vlist	32.164,95		
Voerendaal	32.164,95		
Voorschoten	53.137,94		
Voorst	40.148,22		
Vught	41.230,70		
Waalre	37.577,34		
Waalwijk	97.384,17		
Waddinxveen	62.068,37		
Wageningen	55.167,58		
Wassenaar	45.695,91		
Waterland	36.494,86		
Weert	120.657,42		
Weesp	75.734,64		
Werkendam	34.600,53		
Wervershoof	31.894,33		
West Maas en Waal	33.247,43		
Westerveld	32.570,88		
Westervoort	45.154,67		
Westland	108.750,18		
Weststellingwerf	41.636,62		
Westvoorne	34.329,91		
Wierden	36.900,79		
Wieringen	30.947,17		
Wieringermeer	33.788,67		
Wijchen	53.814,49		
Wijdmeren	37.847,96		
Wijk bij Duurstede	44.613,43		
Winschoten	39.742,29		
Winsum	33.247,43		
Winterswijk	50.837,68		
Woensdrecht	37.983,27		
Woerden	85.612,24		
Wormerland	42.177,86		
Woudenberg	33.518,05		

Bijlage 16

Overzicht decentralisatie-uitkering cultuurparticipatie 2009-2012

Gemeente	Uitkering per jaar
Alkmaar	74.397
Almere	142.930
Amersfoort	109.853
Amsterdam	839.459
Apeldoorn	122.896
Arnhem	161.103
Breda	134.576
Delft	75.349
Deventer	76.327
Dordrecht	93.647
Ede	84.925
Eindhoven	236.960
Emmen	85.977
Enschede	174.558
Groningen	205.223
Haarlem	116.098
Haarlemmermeer	109.221
Heerlen	71.524
Helmond	67.988
Hengelo	64.329
Leeuwarden	72.950
Leiden	92.813
Maastricht	134.513
Nijmegen	127.117
Rotterdam	659.986
s Gravenhage	535.553
s Hertogenbosch	107.162
Sittard-Geleen	76.034
Tilburg	158.995
Utrecht	325.893
Venlo	72.752
Westland	78.107
Zaanstad	111.708
Zoetermeer	93.239
Zwolle	90.562